

Vlaams
Parlement

vergadering **C104 – LEE16**
zittingsjaar 2010-2011

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Leefmilieu, Natuur, Ruimtelijke Ordening
en Onroerend Erfgoed

van 19 januari 2011

INHOUD

Interpellatie van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het handhavingsbeleid inzake woonrecht in weekendverblijven - 61 (2010-2011)	3
Met redenen omklede moties	11
Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de communicatie met betrekking tot het afschaffen van vergunningen voor vrijstaande bijgebouwen - 758 (2010-2011)	
Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over meldingsplichtige handelingen in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening - 814 (2010-2011)	
Interpellatie van de heer Dirk Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de versoepeling van de vergunningsprocedure bij kleinere bouwwerken - 63 (2010-2011)	11
Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vernietiging door de Raad van State van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan - 811 (2010-2011)	22
Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borgh tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over bouwvergunningen voor commerciële woonzorgcentra in blauwe zones - 825 (2010-2011)	24
Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) - 871 (2010-2011)	28
Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over aangepaste opleidingen voor ruimtelijke planning - 903 (2010-2011)	34

■

Voorzitter: de heer Bart Martens

Interpellatie van de heer Dirk Van Mechelen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het handhavingsbeleid inzake woonrecht in weekendverblijven - 61 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Dirk Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, collega's, de Codex Ruimtelijke Ordening is opgebouwd rond drie elementaire luiken die tot doel hebben een evenwicht te vormen. Die luiken zijn: plannen, vergunnen en handhaven. Vooral met betrekking tot het handhavingsbeleid – uit andere vragen die vandaag in deze commissie gesteld worden blijkt ook met betrekking tot het vergunningenbeleid – lijkt de implementatie op dit ogenblik niet van een leien dakje te lopen. Mede daardoor hebben we hier in deze commissie van het Vlaams Parlement reeds geregeld van gedachten gewisseld over hoe het nu verder moet met het handhavingsbeleid, het handhavingsplan, de Hoge Raad voor de Handhaving enzovoort.

Ik kan me ondertussen niet van de indruk ontdoen dat de ambtenaren die op het terrein het handhavingsbeleid vorm moeten geven, op een of andere manier – en er is niets nieuws onder de zon – proberen stokken in de wielen te steken en hun eigen interpretatie geven aan elementen waar zij het niet mee eens zijn en waardoor ze eigenlijk lijnrecht ingaan en handelen tegen wat uit de Handelingen en de parlementaire besprekingen van de codes met betrekking tot handhaving blijkt. Laat me heel duidelijk zijn: de herziening van de codex over handhaving is natuurlijk het gevolg van het zoeken naar een heel precair evenwicht tussen rechten en plichten. Blijkbaar stoort de administratie zich niet aan dat decretaal en democratisch gevonden evenwicht en probeert ze via allerlei slinkse en andere wegen een eigen interpretatie te geven aan wat het parlement uiteindelijk bijna unaniem heeft beslist.

Wat mij betreft, is dat in geen geval aangewezen of prioritair. Ik was dan ook een beetje verbaasd door uw antwoord op een aantal schriftelijke vragen van mij waarin u stelde dat het een goede zaak was dat ambtenaren prejudiciële vragen uitlokten aan het Grondwettelijk Hof. Ik heb rechtspraak nagelezen waarin men zich afvraagt of stedenbouwkundige ambtenaren wel bevoegd zijn om uiteindelijk dit soort prejudiciële kwesties uit te lokken. Op basis van het Delegatiebesluit is dat alleszins zeer betwistbaar. Ik vond het nogal vreemd dat u zich nogal enthousiast achter de stedenbouwkundige inspectie schaarde, vandaar dat ik mij vandaag tot u richt.

Wat ook merkwaardig is, is dat blijkt dat het aantal uitgevoerde inspecties en vaststellingen door de Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) niet echt indrukwekkend is. Ook de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid is ondanks de vele beloftes en dure eden nog steeds niet volledig operationeel. Er was eindelijk een huishoudelijk reglement, maar dat werd al meteen opnieuw ingetrokken.

Minister, wat het handhavingsluik betreft, is er begin dit jaar goed nieuws gekomen. De laatste prejudiciële vraag over het handhavingsbeleid hebben we opnieuw overleefd. Op die manier heeft het Grondwettelijk Hof uiteindelijk alle eisen dienaangaande keihard van tafel geveegd. Alle grondwettelijke bezwaren ten opzichte van het luik handhaving zijn inmiddels van tafel geveegd. Ik hoop dat de eminente juristen en rechters van het hof van beroep van Gent zich hierover eens zouden bezinnen. Het alternatief is dat ze zich laten verkiezen en hier komen stemmen in onze plaats.

In het kader van de handhaving werd in de Codex Ruimtelijke Ordening ook voorzien in een oplossing voor de weekendverblijven die in een aantal gevallen geëvolueerd waren naar permanente woningen. In deze commissie is urenlang en dagenlang gedebatteerd over hoe we de problematiek van de weekendverblijven zouden aanpakken. Hoewel de oplossing die werd uitgewerkt nooit de ambitie had om 100 procent rechtszekerheid te geven aan eenieder, had ze wel de verdienste te komen tot een dubbele aanpak. Ten eerste, een planologische aanpak,

waarbij men onder impuls van de provincies naar planologische oplossingen zou streven voor clusters van weekendverblijven die waren geëvolueerd naar permanent wonen. Het was een beetje de oplossing van Brecht, waar we ooit een gewestplanwijziging gerealiseerd hebben die men in het groot zou toepassen. Het is een moeilijke oefening, waarbij de gedeputeerden nogal wat werk verzetten. In Antwerpen is men op dit ogenblik in een eerste fase met een cluster van drie gemeenten die als proefproject zijn aangeduid, Essen, Wuustwezel en Herselt, om te komen tot een billijke oplossing.

Naast de planologische oplossing was ook heel duidelijk voorzien in een soort decretale amnestie voor mensen die permanent wonen in een weekendverblijf dat weliswaar rechtsgeldig was gebouwd en dus geen voorwerp uitmaakte van een bouw misdrijf of gelegen was in kwetsbaar gebied. Voor deze mensen was voorzien in een tijdelijk woonrecht tot 2029, verlengbaar indien dit gevraagd werd en er planologische initiatieven waren tot 2039, voor al degenen die voor het tot stand komen van de maatregel als bewoner bij de gemeente waren ingeschreven. Trouwens, op uitdrukkelijk verzoek van de burgemeester van Herselt is aan de burgemeesters ook de mogelijkheid gegeven ervoor te zorgen, via de procedure van de onbewoonbaarheidsverklaring, dat de carrousel niet eeuwig zou blijven draaien.

Dit woonrecht ging ook gepaard met een schorsing van alle vorderingen die verband hielden met het eventueel strijdig gebruik ontstaan vóór de aanvang van het woonrecht, net als de verjaring van deze vorderingen. Dan hebben we het over de fameuze vierde paragraaf van het artikel 6.1.1.

Ondertussen zijn, zoals gesteld, de provincies en gemeentebesturen aan de slag om via specifieke ruimtelijke uitvoeringsplannen die planologische oplossing uit te werken. Het was de bedoeling om die instanties, die hier meer dan behoorlijk werk van maken, de tijd te geven om dit op een degelijke manier tot een goed einde te brengen.

U zult het me dan ook niet kwalijk nemen dat ik totaal verbaasd was toen ik vaststelde dat bij de inspectie actief wordt geparticipeerd aan diverse rechtszaken, met als doel de interpretatie van de regelgeving ter zake andermaal in haar eigen voordeel om te buigen. Heel wat pogingen daartoe bij het Grondwettelijk Hof zijn op niets uitgedraaid, tot en met het arrest van 13 januari.

Tot mijn stomme verbazing hebben onze eminente vrienden van het hof van beroep van Gent recent, op 11 december 2009, echter een meer dan slinkse juridische truc uitgehaald. Hun arrest doet heel wat rechtsdeskundigen de wenkbrauwen fronsen. Minister, daarmee is de bal andermaal in uw kamp en dat van dit parlement gelegd, om ervoor te zorgen dat wat we hier met een grote meerderheid hebben goedgekeurd, kan worden uitgevoerd.

De truc in kwestie bestaat erin dat, op basis van de bepalingen van het Europees Verdrag tot bescherming van de Rechten van de Mens, meer bepaald de bepaling dat een rechtszaak binnen een aanvaardbare termijn moet worden beslecht, het instrument van het woonrecht als het ware wordt uitgehold. Als ik me niet vergis, was dat het fameuze arrest-Hamer, dat we hier in het verleden ook uitvoerig hebben besproken. Er wordt dus een verdragsbepaling ingeroepen die precies ten gunste van de beklagde tot stand is gekomen, en het hof slaagt erin die verdragsbepaling om te zetten in een bepaling ten gunste van de overheid.

Voorzitter, u bent een ervaringsdeskundige: het is nooit de bedoeling geweest die verdragsbepaling te gebruiken tegen de begunstigde burger. Het woonrecht, dat werd gecreëerd om de burger te helpen bij het zoeken naar een structurele, evenwichtige en vooral menselijke oplossing, wordt hier dus in feite omgekeerd, als een instrument dat de inspectie kan gebruiken om via vorderingen en verbeurdverklaringen tegen de letter en de geest van onze codex in te handelen.

Minister, ik wil van de gelegenheid gebruikmaken u formeel te vragen te onderzoeken of onze stedenbouwkundige inspecteurs de bevoegdheid hebben om mee te werken aan het opstarten van prejudiciële vragen aan het Grondwettelijk Hof. Ik heb nogal wat literatuur

voor me liggen met heel wat juridische bedenkingen. Zo wordt onder meer verwezen naar artikel 15, paragraaf 1, ten tweede, van het besluit van de Vlaamse Regering van 10 oktober 2003 tot regeling van de delegatie van beslissingsbevoegdheden aan de hoofden van intern verzelfstandigde agentschappen van de Vlaamse overheid. Daaruit blijkt duidelijk dat het diensthoofd van de Inspectie Ruimtelijke Ordening, Woonbeleid en Onroerend Erfgoed (RWO) geen rechtsgedingen kan voeren voor het Grondwettelijk Hof, wat uiteindelijk ook impliceert dat hem niet de mogelijkheid is geboden prejudiciële vragen te stellen aan een rechtbank.

Minister, op welke manier zult u ervoor zorgen dat, rekening houdend met de uitspraak van het hof van beroep, toch een evenwichtige, structurele en menselijke oplossing wordt gevonden voor de problematiek van de permanente bewoning in weekendverblijven? Wat gebeurt er morgen met de decretale amnestie die het parlement heeft goedgekeurd? Binnen welke termijn zult u een eventuele nieuwe regeling ter zake ingang doen vinden? Bent u daarmee bezig? Welke oplossing ziet u om deze grove onrechtvaardigheid en de mijns inziens onvoorstelbare uitspraak van het hof van beroep te verhelpen? Hebt u, bijvoorbeeld, cassatie aangekend tegen het arrest van het hof? Het arrest dateert van 11 december, dus de tijd dringt.

Hoe staat u tegenover initiatieven, ook vanuit uw administratie, om, niet alleen tegen de uitgangspunten van uw eigen beleidsnota en -brief, maar zeker ook tegen die van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening in, aan te sturen op uitspraken van de rechtbanken die de eigen interpretatie versterken, tegen de initiële intenties van dit Vlaams Parlement in?

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Voorzitter, minister, geachte leden, het doet me genoegen dat de heer Van Mechelen met zijn interpellatie over het handhavingsbeleid met betrekking tot woonrecht in weekendverblijven op dezelfde golflengte zit als het voorstel van resolutie van onze partij betreffende een menselijke aanpak van de problematiek van permanente bewoners van weekendverblijven. Voorzitter, we hebben dit voorstel van resolutie reeds op 26 oktober 2010 ingediend, maar u hebt het jammer genoeg nog steeds niet op de agenda geplaatst. Ik vind het vreemd en betreur dat de interpellatie van de heer van Mechelen vandaag wel wordt behandeld, wat ik hem uiteraard gun, en dat ons voorstel van resolutie niet op de agenda werd geplaatst.

Wat het handhavingsbeleid betreft, is het een feit dat de administratie een eigen interpretatie geeft aan de regeling uit de codex, een interpretatie die in het nadeel is van de permanente bewoners en die tegen de letter en de geest van het decreet ingaat. Nu is de administratie er blijkbaar in geslaagd een arrest te verkrijgen van het hof van beroep van Gent waardoor ze voort kan procederen tegen mensen die het woonrecht hebben verkregen, ook al zegt de codex duidelijk dat alle procedures worden opgeschort voor wie het woonrecht heeft.

Om dat te verantwoorden, baseert de rechter zich op de redelijke termijn. Als men dat vergelijkt met de administratie, die uitblinkt in het betekenen van oude arresten, stel ik mij toch wel enkele vragen. Wat hier aan de hand is, is dat de regels waarmee de administratie het niet eens is, worden bestreden door de administratie zelf. En dat terwijl de regels eigenlijk worden opgesteld door het parlement en de administratie als deel van de uitvoerende macht gewoon de regels moet toepassen. De minister, als hoofd van de administratie, is politiek verantwoordelijk.

Minister, de rest zullen we aanhalen wanneer ons voorstel van resolutie op de agenda wordt geplaatst, maar nu al deze vraag: hoe gaat u ervoor zorgen dat het agentschap Inspectie de gedoogmaatregel inzake permanente bewoning van weekendverblijven interpreteert in de zin van een menselijk uitdovingsbeleid?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, collega's, ik ga me niet uitspreken over de juridische aspecten van dit dossier. Ik wil wel een algemene vaststelling doen. Het probleem van het permanente verblijf in recreatiezones bestaat al een aantal decennia. Ik had het gevoel dat de regeling, zoals aangenomen door het parlement, een werkbare regeling is.

Er zijn natuurlijk mensen die zich gevestigd hebben in weekendverblijfparken of recreatiezones en dat te goeder trouw hebben gedaan en die eigenlijk misleid zijn door de verkopers. Ik heb ook bij ons foldertjes gezien van verkopers die beweerden dat men daar mocht wonen. Nadien bleek dan dat het niet kon. Er zijn echter ook mensen die het wetens en willens hebben gedaan. Er worden al jaren pv's opgemaakt. Die mensen moeten een papier ondertekenen waarin ze zeggen dat ze weten dat ze ergens wonen waar ze niet mogen wonen. Ik wil dat dus allemaal wat nuanceren.

Mijn ervaring met de inspectie is eigenlijk een goede ervaring. Er zijn natuurlijk verschillen tussen regio's. Ik spreek enkel voor mijn gemeente aan de kust. Wij hebben helemaal in het begin met die mensen samen gezeten en afspraken gemaakt over hoe we die problematiek zouden aanpakken in het kader van de nieuwe regelgeving. We hebben ook afgesproken wat wij als gemeente zouden doen en wat de bouwinspectie zou doen. Tot nu toe heb ik het gevoelen dat dat naar behoren werkt en dat iedereen zijn rol speelt, de gemeente zowel als de bouwinspectie. Ik heb dus een andere ervaring, in elk geval met de bouwinspectie, dan de vorige sprekers.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Voorzitter, minister, collega's, onze fractie blijft achter het punt uit de codex staan. Wij juichen toe dat in het handavingsplan een specifiek hoofdstuk gewijd is aan de weekendverblijven.

Natuurlijk kan ik niet anders dan erkennen dat de heer Van Mechelen een punt heeft als hij zegt dat we hier weer in een tweespalt terecht komen, waarbij de administratie participeert aan het onderuithalen van decreetgevend werk. Ik heb het daar in het verleden al over gehad in de plenaire vergadering, naar aanleiding van enkele prejudiciële vragen op aangeven van de inspectie.

Minister, afgelopen maandag hebben we in de commissie Versnelling nogmaals het punt aangehaald dat Vlaanderen met één stem moet leren spreken. We moeten trachten om enerzijds ons decreetgevend werk goed te verrichten en anderzijds onze administratie de mogelijkheid te geven om ons decreetgevend werk op het terrein waar te maken, eerder dan het onderuit te halen.

Ik wil er verder niet op ingaan. Ik ben geen jurist, ik ben ingenieur. Ik kies voor de oplossing. Welke initiatieven neemt u om verder intern Vlaams getouwtrek te vermijden?

De voorzitter: Mijnheer Huybrechts, bij uw voorstel van resolutie staat 'nog niet klaar voor behandeling'. Ik ga er dus van uit dat er nog geen 7 dagen zijn verstreken na het ronddelen van het stuk. Mocht dat wel het geval zijn, geen enkel probleem. De collega's weten dat: als jullie mij verzoeken om voorstellen van resoluties te agenderen, dan doe ik dat. De meeste collega's hebben daar goede ervaringen mee, denk ik. Ik maak hier niet mijn eigen agenda. Als u zegt dat het voorstel klaar is en het kan in behandeling worden genomen en u vraagt mij om het op de agenda te zetten, dan zal het op de agenda gezet worden.

In de interpellatie van de heer Van Mechelen wordt gewezen op een achterlopende inspectie, het niet zo grote aantal inspecties dat gebeurt en zo meer. Ook de Vlaamse ombudsman heeft recent nog een aantal adviezen uitgebracht met betrekking tot handhaving. Ik stel voor dat we eens een aparte zitting wijden aan de beheersovereenkomst voor het agentschap Inspectie, waar we ons binnen een termijn van 90 dagen over kunnen uitspreken als commissie, én aan de adviezen van de ombudsman en eventueel nog aan voorstellen van resolutie over hetzelfde onderwerp. Het lijkt me goed om dat in één globaal pakket te bekijken. We hebben hier lange

hoorzittingen gehouden over het handhavingsbeleid Ruimtelijke Ordening. De regering heeft daarnaar geluisterd. In het uiteindelijke handhavingsplan zijn veel opmerkingen meegenomen die hier gemaakt zijn. Het is nu aan ons om te bekijken in welke mate dat allemaal is doorvertaald naar de beheersovereenkomst. Ik stel voor dat we hiervoor binnen enkele weken een aparte vergadering inlassen en desgewenst gebruikmaken van de 90 dagen die ons resten om onze opmerkingen over het ontwerp van beheersovereenkomst te maken zodat ze nog kunnen worden opgenomen in de definitieve beheersovereenkomst.

De heer Bart Martens: Mijnheer Van Mechelen en anderen, ik ken een ietwat ander feitenrelaas dan dat wat u aanhaalt. Volgens de informatie waar ik over beschik, is de inspectie niet eens tussenbeide gekomen in de procedure. Het gaat om een beroepsprocedure tegen een herstel dat gevorderd was op basis van een vordering die al was ingediend lang voor september 2009, de inwerkingtreding van de nieuwe codex. De inspectie was helemaal geen betrokken partij. In een tussenarrest dat werd geveld door het hof van beroep, werd wel aan de inspectie gevraagd of er op de betreffende woning/inrichting een woonrecht rustte. De inspectie heeft daar gewoon op geantwoord: “Ja, daar is een woonrecht op.”

In zijn arrest heeft het hof van beroep het herstel uitgesproken, rekening houdend met het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, waarin staat dat men binnen een redelijke termijn recht moet spreken en om de zaak niet naar de Griekse kalenden te verwijzen, maar het herstel gaat pas in op het moment dat er een attest ligt dat het woonrecht is vervallen. Het woonrecht, zoals wij dat hebben vormgegeven in de nieuwe codex, wordt helemaal niet aangetast, het wordt niet geschonden.

Ik vraag me af of er hier geen intentieproces wordt gevoerd. Als blijkt dat de inspectie niet eens is opgetreden in deze procedure, dan moeten we er haar ook niet van beschuldigen een eigen interpretatie te proberen afdwingen via een partij of via een procedure voor een hof van beroep. Volgens het feitenrelaas dat ik heb gekregen, is dat hier niet het geval.

Ik hoop, minister, dat u hier meer duidelijkheid in kunt scheppen.

Fundamenteel is dat we de draad van de planologische oplossing opnieuw oppikken. Weekendverblijven waar effectief permanent in gewoond wordt en die eerder het karakter van een woongebied krijgen, moeten we rood inkleuren op de gewestplannen, op de ruimtelijke uitvoeringsplannen. Zo geven we ze een passende ruimtelijke bestemming. Andere gebieden, waar eerder natuurwaarden prevaleren, moeten we groen inkleuren. Dat is eerder het geval in Herselt. De heer Van Mechelen heeft al geschetst dat de provincie Antwerpen daar heel wat voorbereidend werk over heeft verricht in de drie proefgemeenten Wuustwezel, Essen en Herselt. Ook de provincie Oost-Vlaanderen heeft heel wat werk op de plank liggen.

Minister, het enige punt dat de planologische oplossing in de weg staat, is de nogal rare regeling inzake planbaten en planschade – ik veronderstel dat u het schrijven van de verschillende provincies hierover ook hebt gekregen. De regeling maakt dat bij het rood inkleuren van zones voor weekendverblijven, de planbaten naar de lokale besturen, de gemeenten, gaan, terwijl omgekeerd, als iets groen wordt ingekleurd, de planschade moet worden betaald door het plannend overheidsniveau, in dezen de provincies. De bestendige deputaties hebben een punt, het zou veel logischer zijn indien die twee in één hand zouden zitten. Dan zouden de provincies de planschade die ze moeten betalen bij groene bestemmingen, kunnen financieren met de opbrengsten uit het realiseren van planbaten. Dit is een verzoek dat de provincies tot u richten. Misschien moeten we eens nagaan, ook in een globale evaluatie van ons systeem van planbaten en planschade, in hoeverre we daar gevolg aan kunnen geven. Het zou jammer zijn als om die reden de hele planologische oplossing op de lange baan wordt geschoven en achterwege blijft. We moeten en kunnen op het terrein vrij snel rechtszekerheid bieden als er een gedegen oplossing komt voor de financiering van het geheel en voor de aspecten planbaten en planschade.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Dames en heren, ik moet eigenlijk niets meer zeggen, de heer Martens heeft het antwoord al gegeven.

Ik zal niet ingaan op de bedenkingen en bemerkingen die door de heer Van Mechelen in de inleiding werden gegeven naar aanleiding van zijn vraag. De hele discussie over de handhaving van ruimtelijke ordening werd al heel uitvoerig en goed besproken. Wij doen er nu de uitvoering van. Ik zal evenmin ingaan op prejudiciële vragen, zeker niet op de vraag of rechters beter zouden opkomen op lijsten. Ik zal me nu echt beperken tot de essentie van de vraag, het handhavingsbeleid inzake woonrecht in weekendverblijven. Voor de laatste opmerking van de heer Martens over de planbaten en planschade, verwijs ik naar mijn beleidsbrief, want daarin staat al dat we dit effectief moeten en zullen bekijken.

Inzake het handhavingsbeleid inzake woonrecht in weekendverblijven, meen ik dat de heren Van Mechelen en Huybrechts iets te kort door de bocht zijn gegaan. In deze commissie hebben we al vaak gesproken over de permanente bewoners van weekendverblijven, maar ik wil toch nog even herhalen wat dit woonrecht juist inhoudt.

Het woonrecht houdt in dat de permanente bewoners en hun gezinsleden het recht hebben om in het weekendverblijf permanent te wonen, en dit gedurende de periode waarbinnen dit woonrecht geldt. Gedurende dit woonrecht, zo stelt het decreet, kunnen een aantal zaken niet gebeuren. Er kan geen herstellvordering ingeleid worden voor het permanent bewonen van het weekendverblijf. De reeds lopende vorderingen voor de rechtbank worden geschorst. In het geval dat er reeds een herstelmaatregel werd uitgesproken door de rechter, wordt die geschorst, alsook de termijn voor uitvoering ervan. Met andere woorden, als er toch een uitspraak is, zal die pas op het einde van het woonrecht worden uitgevoerd. In het geval dat aan de herstelmaatregel een dwangsom is verbonden, wordt die niet geïnd. Dat is de filosofie van het decreet.

Nu komen we tot de essentie van de zaak, wat de voorzitter ook al heeft gezegd. In twee arresten van 30 oktober 2009 oordeelde het hof van beroep te Gent – niet op mijn vraag of op vraag van de inspectie – dat de tweede beperking, namelijk dat de reeds lopende verordeningen worden geschorst, buiten toepassing moet worden gelaten wegens strijdigheid met het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens, namelijk het recht op berechting binnen een redelijke termijn. Aangezien het woonrecht kan gelden tot 2029 of zelfs tot 2039, vindt het hof van beroep deze termijn veel te lang.

De rechter beval daarop de heropening van de debatten wat de herstellvordering betreft. Ik wil ook uitdrukkelijk benadrukken dat deze rechtspraak tot stand kwam buiten elke tussenkomst van mijn administratie. Pas na de heropening van de debatten, dus na de uitspraak van het hof van beroep, kwam de stedenbouwkundige inspecteur als partij tussen. Je kunt dan twee dingen doen: je eis laten vallen of een andere oplossing zoeken. Om een blokkering te vermijden, werd door mijn administratie het volgende standpunt ingenomen: het gevorderde herstel kan, als de rechter dat wenst, worden opgelegd, maar de termijn voor vrijwillig herstel kan pas ingaan nadat het woonrecht is vervallen. We komen hier dus aan het derde element: als er herstel wordt uitgesproken, zal het pas worden uitgevoerd op het moment dat het woonrecht vervalt. Op die manier wordt ook de filosofie die in de codex staat, compleet rechtgehouden.

In een arrest van 30 september 2010 volgde het hof deze interpretatie. Inmiddels werd tegen dit arrest door de veroordeelde cassatieberoep aangetekend, waarvan het resultaat nog niet bekend is.

Dus kort samenvattend, als concreet antwoord op uw vragen: de rechtspraak van het hof van beroep van Gent tast op geen enkele wijze het woonrecht aan. De persoon in kwestie kan, ook nadat de herstellvordering door de rechtbank is uitgesproken, er blijven wonen. Het woonrecht blijft bestaan en de herstellvordering wordt opgeschort tot op het einde van het woonrecht. Ik

zie op dit moment dan ook niet de noodzaak om een nieuwe regeling uit te werken. Alles hangt natuurlijk nog af van wat het Hof van Cassatie in zijn uitspraak zal doen. Op het moment dat we een uitspraak van het Hof van Cassatie hebben, zullen we onderzoeken of de wetgeving daaraan moet worden aangepast.

Zoals ik al heb toegelicht, kan de uitspraak van het hof van beroep van Gent niet beschouwd worden als een initiatief van mijn administratie om de uitgangspunten van de codex en het beleid te ondermijnen of om stokken in de wielen te steken. Na de uitspraak heeft de inspectie gepleit voor de derde maatregel, met name als er herstellvordering is die uit te stellen tot het verval van het woonrecht, en heeft ze zo de geest van de codex gevrijwaard.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, het laatste wat ik zou durven te doen uit respect voor onze jarenlange relatie, is u beschuldigen van enige vorm van naïviteit. Ik moet eerlijk zeggen – en ik wik mijn woorden – dat de Stedenbouwkundige Inspectie de codex op het vlak van handhaving nu al maandenlang via alle mogelijke pogingen probeert uit te hollen. Dit tart voor mij alle democratische gevoelens. Ik kan u alleen maar waarschuwen voor de maquis die er in deze administratie is ten opzichte van deze belangrijke bepalingen van het decreet Ruimtelijke Ordening. Het voordeel van hier wat langer te zitten, is te weten dat het niet toevallig is dat de wind altijd vanuit het hof van beroep van Gent komt. Er zijn bergen literatuur. Het komt altijd uit dezelfde hoek, van dezelfde mensen, geïnstigeerd door dezelfde mensen. Ik weet goed wat ik zeg en welke beschuldigingen ik uit, want het voordeel van een parlamentslid te zijn, is dat je free speech hebt.

Ik ben diegene die altijd in alle omstandigheden zijn ambtenaren verdedigd heeft, soms met weinig zin, maar ik heb het altijd gedaan. Minister, ik vind echter dat men nu echt een brug te ver gaat door stelselmatig te proberen, via alle mogelijke juridische procedures, onze decretale bepalingen die hier tot stand zijn gekomen in de wijsheid en het overleg van meerderheid en oppositie, onderuit te halen. Ik zou u daarvoor alleen maar willen waarschuwen.

Ik heb geluisterd naar uw interpretatie van het arrest van het hof van beroep van Gent. Ik zou u het volgende willen vragen: zou u de regering willen vragen om zich aan te sluiten bij de procedure voor het Hof van Cassatie? Ik vind dat het hof van beroep een bepaling uit het Europees Verdrag voor de Rechten van de Mens ter bescherming van de burger, in een totaal omgekeerde logica vertaald heeft om toch haar ding te kunnen doen, quid dat u vandaag stelt – en daar ben ik zeer verheugd over – dat de opschorting van de uitvoering van de bepalingen van het hof van kracht blijven door uiteindelijk de Codex Ruimtelijke Ordening. Dat laatste is een goede zaak. Het geeft ook rechtszekerheid en moet ook een duidelijk signaal zijn aan ieder op het terrein, want er is heel wat onrust. Ik vind wel dat de grond van de zaak, de uitspraak van het hof van beroep van Gent waarbij men een bepaling ten voordele van de burger compleet omdraait om die te gaan gebruiken tegen de burger in het voordeel van een overheid die mordicus haar recht wil doen gelden, zeer ernstig moet worden genomen.

Minister, ik vraag u dan ook uitdrukkelijk om ervoor te zorgen dat u mee in verzet gaat bij Cassatie tegen dit vermaledijde arrest van het hof van beroep van Gent.

Het zou kunnen dat ik ergens iets gemist heb, maar uit de stukken van de Vlaamse Regering had ik begrepen dat uiteindelijk het huishoudelijk reglement voor de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid was goedgekeurd. Ik heb toen gemerkt dat het ingetrokken was. Begrijp ik nu dat het opnieuw is ingevoerd? Ik zou dan willen vragen om het nog eens aan ons te bezorgen.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Minister, ik stel vast dat de vervolgingen blijven bestaan. De rest zullen we bespreken bij ons voorstel van resolutie. Wij kondigen een motie aan.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Minister, ik dank u voor uw volledige antwoord. Als ik het goed begrijp – en ik wil me toch niet in technische details verliezen –, is er alleszins na die bizarre uitspraak van het hof van beroep, een herstel gevorderd door de inspectie. Zoals ik het begrijp, was dat niet de filosofie van het decreet Ruimtelijke Ordening, want sowieso zou er tijdens de periode van woonrecht geen herstel worden gevorderd. Dat is volgens mij nu wel gebeurd.

Ik zou ook nog even willen reageren op de suggestie van de voorzitter over planbaten en planschade. Ik denk dat we het debat hier niet moeten voeren omdat het op termijn zal worden gevoerd. Voor de volledigheid wil ik zeggen dat als er inderdaad planbaten verschuldigd zijn wegens het feit dat een zone van recreatie naar wonen opgewaardeerd wordt, dan is het logisch, gelet op het feit dat men in een woonzone komt, dat er een aantal bijkomende vragen of verwachtingen worden gecreëerd tegenover de lokale overheid over de opwaardering van de wegeninfrastructuur, de riolering, de nutsvoorzieningen enzovoort. Zonder meer zeggen dat het onlogisch is dat de planbaten naar de lokale overheid gaan, daar wil ik toch wel een kanttekening bij maken.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Mijnheer Ceyskens, u zegt dat er uiteindelijk toch een herstel is gevraagd. Dat was een keuze. Ofwel laat je alles wegvallen en komt er geen herstellenvordering meer, ook niet na het verlopen van de termijn waarin er woonmogelijkheid is. Dat is nooit de filosofie van het decreet geweest. De filosofie was dat de herstelmaatregelen, zelfs in de lopende verordeningen voor de rechtbanken, werden geschorst tot wanneer het woonrecht vervalt en dan kon er een uitspraak voor herstel zijn. Wat doet men nu? Het herstel nu al doen en dan schorsen. Zoals de heer Van Mechelen zegt, blijft dat voor de mensen hetzelfde, alleen weten ze nu al wat de herstelmaatregel is over 29 tot 39 jaar. De filosofie blijft dus voor 100 procent gelden. Dat is goed.

Mijnheer Van Mechelen, in elk geval is het zo dat diezelfde inspectie deze oplossing heeft voorgesteld aan het hof van beroep. U zei dat u er gelukkig mee bent. Ik ook, want ik denk dat we zo de filosofie van de codex hebben kunnen handhaven. Het gaat wel over die inspectie waar u heel zwaar naar uithaalt.

Het is aan mij om met de inspectie te werken. Ik zal dat ook doen op de manier waarop ik denk dat ik met hen moet werken. Natuurlijk is het zo dat het parlement over de decreten stemt en de regering de uitvoeringsbesluiten opmaakt en dat de inspectie zich daaraan heeft te houden.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, ik neem akte van de mededeling van de minister dat hij met de inspectie moet werken. Inderdaad, daar bent u toe veroordeeld. Het enige wat ik wil vragen, is dat u zeer aandachtig hun beleidsdaden volgt. Ze hebben een hoge graad van autonomie. Ik weet dat ze het me nooit zullen vergeven dat ik iets heb opgericht zoals de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Ik kan u alleen maar vragen om u te scharen achter de Hoge Raad voor het Handhavingsbeleid. Ik beloof u dat u er nadien nooit spijt van zult hebben.

Minister Philippe Muylers: Nog iets over het huishoudelijk reglement: het voorstel was dat het huishoudelijk reglement op 1 januari 2011 in het Staatsblad zou verschijnen en dus van kracht zou worden. Diegenen die het moesten publiceren, hebben zich vergist en hebben het in december in het Staatsblad gepubliceerd. Het is rechtgezet door het in te trekken, maar nu verschijnt het opnieuw. Ik denk dat het zelfs dezelfde tekst is, maar ik zal hem u bezorgen.

De heer Dirk Van Mechelen: Het treedt in werking vanaf 1 januari 2011?

Minister Philippe Muyters: Het antwoord is 'ja' en ik zal u de tekst overmaken. Ik denk zelfs dat hij al opnieuw in het Staatsblad is verschenen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter: Door de heer Van Mechelen, door de heer Vandaele en door de Huybrechts werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Marcel Logist tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de communicatie met betrekking tot het afschaffen van vergunningen voor vrijstaande bijgebouwen
- 758 (2010-2011)

Vraag om uitleg van de heer Bart Martens tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over meldingsplichtige handelingen in uitvoering van de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening
- 814 (2010-2011)

Interpellatie van de heer Dirk Peeters tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de versoepeling van de vergunningsprocedure bij kleinere bouwwerken
- 63 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Voorzitter, minister, collega's, sinds 1 december 2010 worden onder bepaalde voorwaarden vrijstellingen van vergunning toegestaan voor bijvoorbeeld een losstaande garage tot 40 vierkante meter of een meldingsplichtige uitbreiding van de woning. Dit alles kan, tenzij het perceel gelegen is in een verkaveling, er een plan van aanleg is of er een gemeentelijke verordening werd opgesteld. Het is dus mogelijk dat de lokale wetgeving de 'Vlaamse vrijstellings- en meldingsplicht door middel van hoger vermelde zaken kan verstrengen'.

De nieuwe regelgeving inzake ruimtelijke ordening is een complex gegeven, dat zeker een woordje uitleg behoeft. Op dit moment merk ik dat er bij de publieke opinie nog heel wat misverstanden bestaan, door onvolledige en vaak onjuiste communicatie door de media.

De nieuwe wetgeving mag dan wel een vereenvoudiging zijn qua procedure, wat de informatie aan de burger betreft, is ze dat zeker niet.

Ik sluit af met een voorbeeld. Iemand wil een garage met een plat dak bouwen van 35 vierkante meter, 3 meter hoog. De inplanting is nog onzeker. De woning is niet gelegen in een verkaveling en maakt geen deel uit van een ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) of een bijzonder plan van aanleg (BPA). Als de garage vrijstaand is, zijn er al twee mogelijkheden. Als de inplanting in de achtertuin gebeurt in de perceelsgrens, dan heb je een stedenbouwkundige vergunning nodig, behalve als het tegen een vergunde scheidingsmuur is. Als dit echter gebeurt op minimum 1 meter van de perceelsgrens, dan heb je geen vergunning nodig. Als men bouwt tegen een bestaande vergunde woning, maar dan in de voortuin, op 3 meter van de perceelsgrens, heeft men wél een stedenbouwkundige vergunning nodig. Doet men dat op 2 meter, maar dan in de achtertuin, dan is een melding voldoende.

Dat alles is moeilijk te volgen. Het wordt echter nog erger. Als bijvoorbeeld de buurman, wiens grond gelegen is in een verkaveling, ook een garage wil bouwen, die in strijd is met de verkavelingsvoorschriften, dan moet die buur wél een verkavelingswijziging aanvragen. Indien er dan nog gemeenten zijn die de wetgeving op gemeentelijk niveau strenger willen maken, dan brengt dat nog meer verwarring met zich mee.

Minister, de procedure is dus vereenvoudigd, maar de uitleg ten behoeve van de bevolking is dat niet. Mensen kunnen dit percipiëren als een situatie die nog complexer is geworden. Daarom vraag ik dat er goed zou worden gecommuniceerd over deze nieuwe wetgeving. Welke inspanningen hebben u en uw administratie gedaan om deze nieuwe regelgeving bekend te maken? Welke doelgroepen worden er daarbij aangesproken: het grote publiek, gemeentelijke ambtenaren van ruimtelijke ordening, bouwpromotoren? Blijft deze communicatie eenmalig of wordt ze herhaald? Indien ze wordt herhaald, in welke frequentie is er voorzien?

We stellen op gemeentelijk vlak vast dat er toch zo weinig advies wordt gevraagd van de mensen op het werkterrein. Het is telkens hetzelfde. Vraag alstublieft toch ook eens advies aan hen, via de VVSG of via gemeenten en steden, zodat dit ook in de toekomst werkbaar blijft.

De heer Bart Martens: Minister, ik heb een vraag om uitleg over hetzelfde onderwerp, geïnspireerd op een aantal artikels die ter zake zijn verschenen in De Standaard. Sinds 1 december 2010 zijn de meldingsplichtige activiteiten inderdaad van kracht. Dat betekent dat voor een aantal kleinere bouwwerken niet langer een stedenbouwkundige vergunning hoeft te worden gevraagd, maar dat ze nog wel meldingsplichtig zijn. Melden betekent echter niet dat zomaar alles kan: net zo goed dienen kleinere ingrepen aan een aantal voorwaarden te voldoen, die soms nog kunnen worden aangescherpt door de lokale besturen, door middel van stedenbouwkundige voorschriften of gemeentelijke stedenbouwkundige verordeningen. De heer Logist heeft een punt als hij stelt dat de burger goed geïnformeerd moet zijn, en zich ook bij het gemeentebestuur moet informeren over wat mogelijk is. Er moet hem ook duidelijk worden gemaakt wanneer er vooralsnog een stedenbouwkundige vergunning nodig is.

Op het van kracht worden van de meldingsplicht wordt vanuit verschillende hoeken gereageerd. Een artikel in De Standaard van 14 december van vorig jaar gewaagde van Kafka in stedenbouw. De versoepeling zou volgens een aantal stedenbouwkundigen tot verwarring leiden, omdat meldingsplichtige werken niet in strijd mogen zijn met voorschriften die die werken verbieden, zoals de sectorale wetgeving. De burger wordt wel geacht de wet te kennen, maar in de praktijk is dat niet altijd mogelijk. Bovendien zijn gemeentebesturen niet verplicht om de melder van mogelijke problemen op de hoogte te brengen. Dat kan ertoe leiden dat problemen naderhand ontsporen, als naderhand toch blijkt dat de meldingsplicht voor bepaalde uitgevoerde handelingen toch niet volstaat en er toch nog een vergunning nodig was. Mensen zouden, aldus die planologen, uit onwetendheid stedenbouwkundige overtredingen kunnen begaan, wat tot problemen kan leiden en de overheid kan dwingen zich nog meer toe te leggen op controle, handhaving en bestraffing. Volgens de stedenbouwkundigen in kwestie zou die vereenvoudiging dus alleen op papier bestaan.

Nadien is er nog een artikel in De Standaard verschenen over de resultaten van een enquête die de VVSG had uitgevoerd bij een aantal stedenbouwkundig ambtenaren. Veel van die ambtenaren vragen zich af wat de meerwaarde is van de regeling.

Minister, wat is uw reactie op die kritiek? Klopt het dat gemeenten niet verplicht zijn om de melder te wijzen op mogelijke tegenstrijdigheden met betrekking tot zijn melding? Zal dit tot moeilijkheden leiden? Hoe kan hierover duidelijker worden gecommuniceerd, eventueel via een omzendbrief? Evergem heeft verklaard niet te zullen meedoen aan die nieuwe regeling. Wat als andere gemeenten het voorbeeld van Evergem volgen en de nieuwe regeling niet toepassen? Als blijkt dat de meldingsplicht tot meer moeilijkheden leidt dan vroeger, dan zou

dat instrument wel eens zijn doel kunnen voorbijschieten. Bent u zinnens om deze regeling na verloop van tijd opnieuw te evalueren?

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, geachte leden, inhoudelijk zal mijn betoog sterk aansluiten bij dat van de heren Martens en Logist, maar ik vertrek vanuit de vaststelling dat de Vlaamse overheid de jongste jaren voortdurend aan het prutsen is aan onze regels qua ruimtelijke ordening. De Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening was nog maar zes maanden in uitvoering of het eerste reparatiedecreet drong zich al op, om fouten te herstellen. Nu maken we hetzelfde mee met de kleine bouwwerken, die soms vergunningsplichtig, dan weer meldingsplichtig en soms helemaal vrijgesteld zijn, sinds 1 december 2010. Onduidelijkheid troef, zowel voor de aanvragers als voor de betrokken stedenbouwkundig ambtenaren. Er wordt een vermindering van de werklust beoogd. Dat is natuurlijk een eerbaar doel, maar het is hoogst onzeker of die op deze manier in de realiteit gestalte zal krijgen. Dat blijkt ook uit de reacties van gemeentebesturen, stedenbouwkundig ambtenaren en de VVSG die de heer Martens daarnet heeft aangehaald.

Wat me in deze context ook sterk bekommert, is dat bouwen en verbouwen voor gezinnen sterke spanningen, onzekerheid, grote investeringen en een leninglast met zich meebrengt. Eigenlijk zouden rechtszekerheid en eenvormigheid een must moeten zijn om die mensen ter wille te kunnen zijn en hen te helpen. Nu zetten we dat eigenlijk opnieuw op de helling. Ik ben het er ook mee eens dat wetgeving dynamisch is en dat daaraan op het vlak van de ruimtelijke ordening vooral qua inhoud gestalte moet worden gegeven, en niet altijd qua vorm. Denken we maar aan de voorbije waterellende, die nog maar eens aantoonde dat veel verhardingen overstromingen veroorzaken. We moeten dus streven naar minder verhardingen, niet naar meer verhardingen door die verhardingen vrij te stellen.

Ik vrees dat de nieuwe regeling de deur opent voor willekeur, misverstanden, burenruzies en ongewilde bouwovertredingen. Als elke gemeente dan weer een andere toepassing invoert, is de rechtszekerheid niet gediend en is het hek van de dam. Burgers, aanvragers dreigen zelfs in de kou te komen staan op het vlak van begeleiding en informatie als de bouwwerken zelf van vergunning worden vrijgesteld. Anderzijds vrees ik dat gemeenten ook een belangrijk instrument verliezen om hun eigen inventarisatie up-to-date te houden.

Minister, hoe wilt u deze problematiek opvolgen en hoe reageert u op de uiteenlopende reacties van gemeenten en vanuit de sector? Hoe is eigenlijk het voorbereidend overleg gelopen? Hoe verklaart u dat er na deze overlegronde, waarvan u beweert dat hij toch zou hebben plaatsgevonden, toch nog zoveel negatieve reacties opborrelen vanuit de sector, bij de gemeenten en bij de VVSG? Is er een evaluatie mogelijk en is er nadien nog in een bijsturing voorzien? Zo ja, wanneer en hoe is die gepland? Is er na de brochure nog in een verdere begeleiding en vorming voorzien voor de gemeenten en hun stedenbouwkundig ambtenaren? Dat was ook de vraag van de heer Logist. Hoe kunt of wilt u bij vrijstelling van vergunning bouwovertredingen voorkomen die ongewild en door een misverstand zouden zijn begaan? Dat is immers de grote vrees die er op het terrein bestaat. Neemt u nog bijkomende initiatieven ten aanzien van de bouwsector, bijvoorbeeld ten aanzien van de verkopers van tuinhuisjes en de bouwers van veranda's? Zij zullen al gauw zeggen dat er geen vergunningen meer nodig zijn. Hoe bewaakt u dat de aanverwante domeinen en wetgeving toch gerespecteerd blijven? Dan denk ik maar aan het Vlaams Reglement betreffende de Milieuv vergunning (VLAREM), aan de burgerlijke aansprakelijkheid en aan de energieprestaties.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, minister, geachte leden, ik was bijzonder verbaasd door de reactie van veel stedenbouwkundige ambtenaren, die andermaal vonden dat ze hun eigen wetgeving moeten schrijven. Voorzitter, het deed me enigszins denken aan de vele discussies die we in deze commissie hebben gevoerd toen we hebben beslist de behandeling

van bouwaanvragen voor eengezinswoningen binnen de woonzone kleiner dan 1000 kubieke meter gewoon op gemeentelijk niveau te laten afwerken, zonder verplicht advies van de gemachtigd ambtenaar.

Toen heeft men hier het einde der tijden aangekondigd. We zouden teruggaan naar de jaren 70. De Texas Rangers konden terug uitrijden. De Daltons kropen uit de cel. Vlaanderen zou opnieuw verloederen. Ik stond perplex. U weet dat de stedenbouwkundig ambtenaar in dat geval wel het recht had die bouwaanvragen te schorsen. Nadien is gebleken dat er minder dan drie op duizend werden geschorst, wat betekende dat de gemeentebesturen meer dan behoorlijk hun werk deden.

Hier is er sprake van een compleet nieuwe figuur in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening. We hebben er ook zeer lang over gepraat. Naast vergunningsplichtige en niet-vergunningsplichtige werken hadden we meldingsplichtige werken. Ooit ben ik voorzitter van deze commissie Leefmilieu geweest, in boeiende tijden, in de jaren 90. Die meldingsplicht kennen we al jaren in het milieurecht. Daar is dat de meest klassieke procedure die we ons kunnen voorstellen. Er is geen mens die daar nog zijn hand voor omdraait. Hier is er sprake van een categorie van welgedefinieerde werken. Iedereen heeft dan natuurlijk wat koudwatervrees: zullen we ons voetje in het water zetten, zullen we ons zwembandje loslaten, zullen we zwemmen? Minister, ik zou zeggen: doe wel en kijk niet om. Ga door met dat besluit.

Zoals u weet, ging ik nog een stap verder. Decretaal kan dat. Het was eigenlijk de bedoeling om het bouwen van een woning in een goedgekeurde verkaveling vrij te stellen van een stedenbouwkundige vergunning, als de architect doet wat hij moet doen, namelijk de verkavelingsvoorschriften volgen. Zo zijn zeker in de kuststreek die voorschriften zo gedetailleerd, tot de kleuren van de materialen en de definitie van de dakbedekkingen toe, dat de meerwaarde van een stedenbouwkundig onderzoek bijna verwaarloosbaar is. Dat alles had één doel: de administratieve overlast voor burgers, bedrijven, gemeentebesturen en de stedenbouwkundige administratie met 30 procent verminderen. Ga dus vooral door.

Ik heb nog één opmerking. Wat dit betreft, is communicatie natuurlijk essentieel. Ik weet dat de Vlaamse Regering aanzienlijk heeft gesnoeid in de budgetten voor communicatie. Ik vind dat terecht, maar in dit soort dossiers is wel een sterke campagne nodig. Destijds hebben we grote campagnes gevoerd met betrekking tot de zonevreemde woningen. Die hebben ook geld gekost. U zult me er nooit kritiek op horen uiten. Zet dus uw joker in: zet alle communicatiekanalen in om dit voor iedereen duidelijk te maken. Ik heb u immers toevallig kunnen horen op Peeters & Pichal. Neemt u het me niet kwalijk, maar toen ik hoorde dat zwembaden in het maïsveld konden, dan vond ik dat we de verkeerde weg aan het opgaan waren. Natuurlijk jende mevrouw Peeters u wat, maar daar wordt ze voor betaald, en wij niet. Probeer dus een goede communicatie op te zetten.

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, het is moeilijk om het beter te doen dan gewezen minister Van Mechelen met zijn enthousiast pleidooi. Hij weet natuurlijk waarover hij het heeft: het is immers in de vorige regeerperiode dat het parlement ervoor heeft gekozen deze nieuwe regeling in te voeren, met als doel een versoepeling en een versnelling op gang te brengen.

Het gaat inderdaad over de figuur van de melding en de vrijstelling van vergunning. Bij elke oude en elke nieuwe regeling kunnen altijd vragen worden gesteld. Dat is ook zeker hier het geval. Toch heb ik het gevoel dat, indien deze regeling correct wordt uitgevoerd, ze zeker werkbaar moet zijn.

Alles hangt altijd af van de manier waarop ze wordt uitgevoerd. Dan zijn zeker in dezen een aantal randvoorwaarden belangrijk. Ze zijn ook al genoemd. Mensen moeten goed worden geïnformeerd, door de Vlaamse overheid, maar in deze kwestie op de eerste plaats eigenlijk

door de gemeenten. Het zijn immers de gemeenten die toch een extra verantwoordelijkheid krijgen. Ik neem aan dat dit ook de bedoeling was. Daarom hebben gemeenten de mogelijkheid om strenger te zijn als ze dat absoluut willen. Dat gebeurt het liefst selectief, maar het kan. Daar bestaat geen probleem mee. Het staat ook zo in het decreet. Hoe meer men vrijstelt en hoe soepeler het wordt, des te belangrijk wordt de handhaving. Ook wat dat betreft, wordt de rol van de gemeenten sterker. Dat is een tweede grote taak voor de gemeenten.

Een andere randvoorwaarde is dat mensen doordrongen moeten worden van het besef dat het echt geen kwaad kan eerst eens langs te gaan bij hun gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar, om te vragen of ze vrijgesteld zijn, moeten melden of een vergunning nodig hebben.

Wordt dat alles correct uitgevoerd, dan is die regelgeving werkbaar en kan ze leiden tot een versnelling en tot een vereenvoudiging. Maar het is duidelijk dat de gemeente hier aan zet is en een belangrijke rol moet spelen. Dat past dan ook in die gemeentelijke autonomie, waar we altijd zo voor pleiten.

Wat de evaluatie betreft, veronderstel ik dat niemand er iets op tegen heeft dat er na verloop van tijd, bijvoorbeeld een jaar, eens wordt bekeken of dat intussen op een degelijke manier werkt.

De voorzitter: De heer Huybrechts heeft het woord.

De heer Pieter Huybrechts: Voorzitter, minister, collega's, de vragen om uitleg en de interpellatie gaan over het feit dat de gemeenten nu massaal gebruik kunnen maken van hun bevoegdheid om handelingen die onder de meldingsplicht vallen, nu vergunningsplichtig te maken. Hierdoor wordt de zogenaamde vereenvoudiging voor de burger tenietgedaan en heeft men in elke gemeente een andere regeling, en is er dus meer chaos dan vereenvoudiging.

De meerderheid heeft die mogelijkheid bij de laatste wijziging van het decreet zelf ingevoerd. Wat nu gebeurt, is dus de wil van de meerderheid. De minister mag in de pers dan wel zeggen dat de gemeenten de meldingsplicht ondergraven, het zijn wel zijn eigen meerderheid en zijn partijgenoten die er grote voorstander van zijn. Als, zoals de heer Peeters heeft aangehaald, elke gemeente weer een andere toepassing invoert, is de rechtszekerheid niet gediend. Minister, wat is uw reactie hierop?

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Voorzitter, minister, collega's, elke verandering brengt emotie of commotie met zich mee. Ik begrijp dat het vrijstellingsbesluit en het meldingsbesluit destijds besproken zijn met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSOG). De brochure die ik op voorhand gezien heb, vind ik vrij duidelijk. In twijfelgevallen kunnen gemeentelijke administraties nog altijd iets meer dan die brochure lezen. Zij moeten correcte informatie kunnen geven.

We hebben hier een duidelijk voorbeeld van iets waar we een hele tijd geleden een breed pleidooi voor hebben gehouden, met alle fracties samen. In de commissie Versnelling hebben we allemaal gezegd dat we vast aan het lopen zijn en dat we een aantal simpele dingen moesten kunnen laten versnellen. Er ligt hier nu een heel duidelijk voorbeeld op tafel.

Wat betreft het vrijstellingsbesluit, is er aan beide kanten een heel duidelijke versnelling, voor de burger, maar ook voor de gemeentelijke administratie. Elke lokale mandataris moet maar eens bij zijn gemeentelijke administratie gaan horen hoeveel werk er in het verleden met zo'n klein bouwwerk gepaard ging. De burger kwam dan met allerlei vragen: is dat vergunningsplichtig? Heb ik daar een architect voor nodig? Hoe moet ik dat plan opstellen? Hoe zit dat in elkaar? Twee weken later stond die burger daar opnieuw, omdat hij een aantal dingen niet had begrepen. En dus was er nog wat extra uitleg nodig. Uiteindelijk, als die

vergunning finaal werd ingediend, moest er op de gemeente vaak nog geholpen worden en moest men dikwijls nog een aantal dingen zelf doen. Mijn ambtenaren Ruimtelijke Ordening zeggen mij dat er aan zo'n klein bouwwerk vaak twee tot drie keer zoveel werk is als aan het beoordelen van een bouwvergunning van een simpele woning. Op dat vlak is er dus een heel duidelijke winst, zowel voor de burger als voor onze eigen administratie.

Wat de melding betreft, moet de burger inderdaad evenzeer een vrij lijvig dossier indienen. Dat is ook terecht, in het kader van een aantal belerende wetgevingen. Ik denk aan de EPC-norm (energieprestatiecertificaat) en dergelijke meer. We staan daar als gemeenten voor een uitdaging. In principe blijft de bouwer verantwoordelijk, maar wij moeten toch binnen de 20 dagen het bericht geven dat het niet meldingsplichtig is. Als we het laten passeren, blijft de verantwoordelijkheid evenzeer bij de burger liggen. Dat is een moeilijke evenwichtsoefening. We moeten de burger maximaal aansporen om in geval van twijfel naar de balie van de dienst Ruimtelijke Ordening in zijn gemeente te gaan. We moeten die maatregel goed verder opvolgen en evalueren. In elk geval is hiermee een serieuze stap voorwaarts gezet inzake versnelling, maar ook inzake aanvaardbare versnelling en versoepeling.

Hoe de verhalen over de burenruzies en dergelijke meer er bij de haren bij getrokken worden, vind ik ongelooflijk. Als ik als burgemeester iemand op mijn spreekuur krijg naar aanleiding van een burenruzie over een bouwmisdrijf, is dat bouwmisdrijf een stok die goed van pas komt om die burenruzie nog wat verder op te kloppen. De burenruzies die ontstaan naar aanleiding van een bouwmisdrijf, zijn vrij beperkt. In het vrijstellingsbesluit en het meldingsbesluit is duidelijk uitgelegd wat de afstandsregels tot de percelen zijn. Iedereen kan wel een vouwmeter uitplooiën en de afstand tot aan een perceelsgrens meten.

We zijn hier vaak kritisch voor de Vlaamse ambtenaren, maar we moeten ook eens kritisch durven te zijn voor onze lokale ambtenaren. Ik heb vaak het gevoel dat van daaruit de reactie kwam en dat men daar gefrustreerd was omdat men wat impact verloor. We moeten als lokale bestuurders ook eens durven te zeggen dat er beslissingen zijn genomen die sneller gaan, en dat we die gaan implementeren. We moeten een oproep doen om maximaal in te zetten op dergelijke initiatieven. Anders moeten we niet langer spreken over versnelling.

De voorzitter: Mevrouw Taeldeman heeft het woord.

Mevrouw Valerie Taeldeman: Voorzitter, minister, collega's, ik sluit me aan bij het vurige pleidooi van de heer Ceysens, maar ook bij het pleidooi van de heer Van Mechelen.

Het is van het allergrootste belang dat wij als lokaal bestuur – ik ben ook schepen van Ruimtelijke Ordening in mijn gemeente – ook onze verantwoordelijkheid nemen en daar heel duidelijk over communiceren. Wij hebben bijvoorbeeld het initiatief genomen om de twee besluiten uitvoerig te vermelden in ons infoblad. Ze staan ook alle twee op onze website. Het is ook onze taak om onze burgers daar degelijk over te informeren, telkens met de boodschap om langs te komen bij de dienst Stedenbouw indien men bijkomende vragen of twijfels heeft.

Ik wil nog één zaak aankaarten, die aansluit bij de eerste vraag van de heer Martens. De codex beschrijft dat het college van burgemeester en schepenen binnen de twintig dagen akte moet nemen van een meldingsplichtig werk. Het college kan er echter geen oordeel over uitspreken en kan de werken op zich niet tegenhouden. In het kader van goed bestuur en degelijke informatie voor de burger is het mijns inziens aangewezen om binnen die twintig dagen ook effectief na te gaan op de dienst Stedenbouw of die werken wel degelijk onder de meldingsplicht vallen, zodat de mensen niet starten met een eventueel vergunningsplichtig werk.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, collega's, ik bedank de vraagstellers, omdat deze vragen mij de mogelijkheid geven om hier uitvoerig op in te gaan. Ik bedank ook alle sprekers die al heel goed omschreven hebben waarom we hier wel mee verder moeten doen.

Ik ben stilaan zenuwachtig geworden van alle reacties. Ik wil alle aanwezigen alvast een exemplaar van de twee betrokken besluiten geven, de bijhorende nota's, het verslag aan de regering én de brochures die hierover zijn verspreid. Bijna alles wat is gezegd, is daarin terug te vinden, behalve misschien het punt van de communicatie.

De besluitvorming is in elk geval weloverwogen gebeurd. Bovendien heeft de Vlaamse Regering hier de nodige tijd voor genomen, precies om ervoor te zorgen dat de burger, de professionelen en de betrokken overheden niet verrast zouden worden door de nieuwigheden.

Ik wil nog even het afgelegde traject schetsen. En dan laat ik het voortraject en de voorbereidingen van de besluiten die principieel werden goedgekeurd onder mijn voorganger Van Mechelen, nog buiten beschouwing. Ik weet dat er ook bij de voorbereidingen voor het operationaliseren van de meldingsplicht de nodige contacten zijn geweest.

Uiteindelijk heeft het Vlaams Parlement op 21 oktober 2009 een met redenen omklede motie goedgekeurd die aangaf dat het besluit niet in de door de toenmalige Vlaamse Regering voorgestelde vorm kon worden aanvaard en diende te worden herwerkt. Op 4 februari 2010 heeft de Vlaamse Regering een aangepast besluit gemaakt. Het is toen ook een eerste keer goedgekeurd. Vanaf dan zijn de besluiten in de openbaarheid gekomen.

Er is een zeer uitgebreide adviesronde geweest, bij de Raad van State en de dertien beleidsdomeinen van de Vlaamse overheid, maar ook de VVSG, de Vlaamse Confederatie Bouw, de Bouwunie, de Orde van Architecten en de architectenverenigingen Vlaamse Architectenorganisatie (NAV) en de Bond Vlaamse Architecten (BVA) zijn om advies gevraagd. Op basis van die adviezen hebben wij de voorstellen aangepast en definitief goedgekeurd op 16 juli 2010. Om alle actoren de mogelijkheid te geven om zich de nieuwe regelgeving eigen te maken, hebben we de inwerkingtreding opgeschoven naar 1 december 2010. Oorspronkelijk hadden we het eigenlijk al vroeger in uitvoering gezet moeten hebben.

De kritiek van een aantal lokale besturen verwondert mij nogal, zeker als men alles op een hoopje gooit. De meldingsplicht is op zich geen nieuws. Ze was al in de codex naar voren gebracht, en bovendien waren de uitvoeringsbesluiten al langer bekend. Die reacties geven nu de indruk dat het om iets nieuws zou gaan. Ik wil trouwens nog opmerken dat de meldingsplicht eigenlijk al bestond en was ingevoerd voor het zorgwonen.

Als het over de meldingsplicht gaat, moeten we een onderscheid maken tussen het kader op zich en de uitvoeringsbesluiten. Het kan zijn dat men het eigenlijk over het kader heeft en dat men de filosofie van de meldingsplicht niet goed vindt. Het kan ook zijn dat onze invulling als Vlaamse Regering verkeerd is geweest. Ik wil de twee even naar voren brengen.

De codex is het kader. De codex is goedgekeurd in de vorige legislatuur, maar ik wil mij daar zeker niet achter verschuilen. Ik vind die melding goed. Wij hebben als Vlaamse Regering onmiddellijk gezegd dat we ze verder in uitvoering willen brengen.

Als er nog mensen zijn die zeggen dat het geen vereenvoudiging is, wil ik hen uitnodigen om in het boekje 'Stedenbouwkundige vergunning, melding en vrijstelling' het laatste uitgaveblad te bekijken. Daar zie je zo dat dit een vereenvoudiging is. Als ik als burger een vraag heb, ga ik eerst naar de gemeente. Eindelijk deed je dat vroeger ook als je een vergunning had: je moest bij de gemeente vragen wat en hoe er in die vergunning moest. Nu ga je ook nog naar de gemeente, en die zegt je wat je moet doen om een vrijstelling te krijgen: 1 meter van de kant, nooit meer dan 3 meter hoog als het over een tuinhuis gaat, maximum 40 vierkante meter en dergelijke meer. Als je daaraan voldoet, mag je dat bouwen. Is dat niet eenvoudiger? Dat is zeker eenvoudiger, ook voor de ambtenaren. Ze komen één keer langs, en daarna moeten ze niet controleren. Ze moeten wel goede informatie verlenen, zoals de heer Ceyskens al aangaf.

Als je moet melden, moet je effectief een dossier indienen. Eigenlijk is de meldingsplicht er in essentie omdat er ook andere reglementering op van toepassing is. Anderen moeten dat dus

ook kunnen controleren. De mensen die de energie-efficiëntie nakijken, zijn niet dezelfde als degenen die de ruimtelijke ordening nakijken. En dus moet iemand toch wel weten dat je van plan bent om bijvoorbeeld een veranda te bouwen. Zij moeten immers die energie-efficiëntie kunnen controleren.

Je doet de melding. De gemeente moet geen reactie geven. Als je aan alle voorwaarden voldoet – en dat is de eigen verantwoordelijkheid, want je kunt daarna in overtreding gesteld worden – dan kun je na de twintig dagen beginnen te bouwen.

Als je dat vergelijkt met de situatie voor een vergunning, dan zie je toch een heel groot verschil. Dan moet je de aanvraag immers in zesvoud indienen – wat nog niet het ergste is –, wordt er gemiddeld 2 à 3 maanden over het onderzoek gedaan en krijg je daarna misschien een vergunning. Bovendien moet je daarna nog eens 45 dagen wachten, want er kan nog een beroepsprocedure volgen. Wie beweert dat dit geen versnelling zou zijn en geen vereenvoudiging op administratief vlak, is van slechte wil.

Ik ging ervan uit dat het parlement dit mee onderschreef, niet alleen de commissie-Sauwens. In de motie van 21 oktober 2009 werd uitdrukkelijk aan mij de opdracht gegeven om werk te maken van de meldingsuitvoeringsbesluiten, maar ook van een aangepast vrijstellingsbesluit. Ik meende dat dit kader, namelijk de codex, en, gesteund door de motie van het parlement, de goedkeuring van de codex, juist is. Een reparatie van dat kader is niet aan de orde. Ik ben ook niet van plan om er iets aan te wijzigen.

Er wordt gezegd dat het verwarrend is voor de burger. Ik moet eerlijk zeggen dat ik vermoed dat men het verwarrend wil maken door allerlei aankondigingen. Ik hoor hier wie er allemaal kritiek op heeft, maar ik heb enorm veel mails en reacties gekregen van heel tevreden burgers. Zij begrijpen het wel. Ook wij delen brochures uit aan mensen die vragen stellen. Ook de Vlaamse Confederatie Bouw (VCB) en UNIZO hebben heel positief gereageerd op de invoering van deze regeling. Het zijn vooral de stedelijke ambtenaren die kritiek hebben geuit.

Het kader is volgens mij juist en conform wat het parlement heeft goedgekeurd. De volgende vraag is of we er de juiste invulling aan hebben gegeven. Ik heb heel weinig kritiek gehoord over de manier van invullen. Ik heb nergens protest gehoord tegen de afmetingen van de veranda. Ik wil nog even duiden dat wij, net zoals de heer Van Mechelen in het verleden, er in het uitvoeringsbesluit voor hebben geopteerd om maximaal naar een tweedelig systeem te gaan met aan de ene kant de vrijstelling en aan de andere kant de vergunning. De melding doen we voor zaken waar de beoordelingsruimte van de overheid minimaal is en het niet opportuun is om een vrijstelling af te leveren omdat er andere regelingen zijn, zoals de energieprestatieregelgeving of het hebben van een architect. Dat de sectorale regels niet van toepassing zouden zijn, is totaal uit de lucht gegrepen. Het is duidelijk dat dit wel het geval is.

We zijn voorzichtig te werk gegaan. De heer Van Mechelen heeft daarnet al naar voren gebracht dat men in de oorspronkelijke versie en zelfs in de memorie van toelichting bij het decreet, die later werd omgevormd tot de codex, nog verder wilde gaan. Zelfs het bouwen van een woning in een verkaveling, zat erbij. Wij hebben dat vandaag niet opgenomen. Dat is een bewuste keuze, want dit draagt een grote complexiteit in zich. Ik verwijs naar het interpreteren van verkavelingsvoorschriften of van het vervalregime van verkavelingsvergunningen. Ook gaat het heel vaak over een interactie tussen verkavelingsvoorschriften, bepalingen van andere bestemmingsplannen, stedenbouwkundige verordeningen en tal van andere regelgeving. Het leek ons daarom niet opportuun om bij die nieuwe regeling al zo ver te gaan. Ik stel voor om dit op te nemen in een evaluatie na bijvoorbeeld een jaar; dan kunnen we bekijken of we een stap verder kunnen gaan in deze richting.

Laten we niet de indruk wekken dat we nu zullen bijsturen en evalueren. Het besluit werd oordeelkundig genomen. Ik ben er zeker van dat het een juist besluit is. We moeten het echt een kans geven, en daarom betreur ik de trend die zich in een aantal gemeenten al aftekent

om de melding weer af te voeren. Het was de uitdrukkelijke wil van het parlement om het wel te doen. Alles werd verankerd in de codex. In de codex werd ook verankerd dat ervan mag worden afgeweken op basis van de filosofie dat we meer subsidiariteit bij de gemeenten leggen. Ik hoop dat de meeste gemeenten de vereenvoudiging en versnelling zien en het minstens willen proberen en daarna pas een beslissing nemen.

Ik stel hier alleen vast dat het subsidiariteitsbeginsel, waarvan ik begrijp dat het parlement er ook voorstander van is, wel eens in conflict kan treden met de filosofie van vereenvoudiging en versnelling, iets wat hier ook wordt gesteund.

Het klopt dat wij in het herwerkte vrijstellingenbesluit en in het nieuwe meldingsbesluit keuzes hebben gemaakt. We moeten keuzes maken. De heer Ceyskens verwees naar misverstanden bij burenruzies, en ik ben echt verbaasd dat dit wordt aangehaald. Ruimtelijke Ordening is zelden de oorzaak van een burenruzie. Het is zeker niet zo dat de voorliggende besluiten een toename aan burenruzies met zich zullen meebrengen. Ruimtelijke Ordening dient niet om burenruzies uit te vechten. De vergunningenverlenende overheid is geen rechtbank. Bij een vergunningverlening zal men in een gemeente volgens het oude systeem een beoordeling doen, en daarbij zal men niet ingaan op een burenruzie. Er zijn voorschriften waaraan moet worden voldaan. Laat het duidelijk zijn dat we in de twee uitvoeringsbesluiten alleen dingen hebben gezet die een heel beperkte ruimtelijke impact hebben. Ruimtelijke Ordening is geen exacte wetenschap, maar ik ben ervan overtuigd dat de ene zal vinden dat we veel te ver gaan en de andere dat we niet ver genoeg gaan.

We hebben niet gekozen voor de weg van de minste weerstand, ook niet bij de vrijstelling. In de motie van het Vlaams Parlement werd gevraagd om ook het vrijstellingsbewijs aan te pakken. Ik had het kunnen laten zoals het was. Door de omstandigheden waarbij het telkens opnieuw tot nieuwe vrijstellingen kwam, was er een eindeloze en onsamenhangende lijst ontstaan. Het beste voorbeeld daarvan was de discussie over de vraag of flitspalen al dan niet vergund moesten worden. We hebben een keuze gemaakt zoals in de motie van oktober 2009 werd gevraagd.

Natuurlijk is er een zekere versoepeling, dat was ook de bedoeling van het geheel. Dat was ook de bedoeling van de commissie-Berx en van de commissie-Sauwens. Er werd gevraagd om keuzes te maken: waar zetten we wel op in en waar niet? Dat moeten we ook voor handhaving doen.

Misschien wel de belangrijkste vraag is die naar de gevoerde en nog te voeren communicatie. We hebben dit echt ter harte genomen. Over de beide besluiten werd heel uitgebreid gecommuniceerd. De communicatie werd georganiseerd in functie van de verschillende doelgroepen, niet het minst ten aanzien van de lokale overheden. In eerste instantie werd bij de communicatie ingezet op de lokale overheden via de gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren en via Atrium lerend netwerk. De informatiesessies hebben in het najaar plaatsgevonden. Ze werden per provincie georganiseerd en waren interactief en praktijkgericht. Ook werd er via de lokale Atria gewerkt en wordt voorzien in een permanente ondersteuning via het Agentschap Ruimte en Erfgoed. We hebben ook aan alle lokale overheden een brief gestuurd met de wijzigingen. Daarnaast hebben we uiteraard ook gebruikgemaakt van de nieuwsbrief en de website. Voor het bredere publiek werden brochures opgemaakt en verspreid via de lokale besturen.

Mijn administratie heeft ook teksten over de nieuwe wetgeving aangeleverd aan lokale besturen die zij kunnen gebruiken in hun informatieblad of op hun website. Een basisprincipe is dat de burger zich voor de start van de werken informeert bij de lokale overheid, vandaar dat we zo sterk het accent hebben gelegd op de lokale overheid.

Naast dit alles loopt een permanent en blijvend spoor. Er wordt voorzien in de nazorg en het detecteren van eventuele knelpunten. Er is een helpdesk opgericht waar de lokale besturen terecht kunnen met hun vragen. Het is heel goed dat dit een gecentraliseerde dienst is, want

daardoor kunnen we op een eenduidige manier met antwoorden komen en communiceren over knelpunten.

Ik heb op dit ogenblik geen plannen om in een extra of eenmalig communicatiemoment over de meldingsplichtige werken te voorzien, aangezien alle mogelijke kanalen worden ingezet. Het is zoals mevrouw Taeldeman zei, en ik reken er echt op dat de lokale besturen de mogelijkheden gebruiken die wij hebben aangeleverd ten aanzien van de burger. Als we spreken van subsidiariteit moeten zij de burger ook willen en kunnen informeren.

De voorzitter: De heer Logist heeft het woord.

De heer Marcel Logist: Minister, ik dank u voor het antwoord. Ik denk dat er toch een hiaat is. U stelt dat u de lokale besturen goed hebt ingelicht, maar uit de reacties blijkt dat de mensen op het werkterrein die in contact staan met de burger, toch nog veel vragen hebben. Ik wil nog eens vragen om, als de uitvoeringsbesluiten worden getroffen, toch te proberen beter samen te werken met de gemeentebesturen. Het is immers niet de eerste keer dat de mensen op het werkterrein echt niet kunnen uitvoeren wat wij hier beslissen. Ik zou u willen vragen om daar in de toekomst rekening mee te houden.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, u hebt inderdaad uitvoerig geantwoord en u hebt daarbij heel wat facetten belicht. Ik wil toch nog een paar dingen zeggen of desnoods in herhaling brengen. Laat het duidelijk zijn dat wij zeker ook voor de versnelling zijn en voor het wegwerken van overbelasting in de procedures.

Mijnheer Van Mechelen, als gemeenten bevoegd zijn om de woningen zelf te vergunnen in goedgekeurde BPA's en ruimtelijke uitvoeringsplannen, is dat voor ons geen probleem. Integendeel, we hebben in het verleden het systeem van kleine bouwwerken verdedigd omdat het een uniform systeem was. Van dit systeem, zeker als er voor verschillende gemeenten interpretatiebevoegdheid overblijft, vrezen we dat het een hellend vlak wordt voor de rechtszekerheid voor de aanvragende burger.

U kunt perfect in een situatie terecht komen dat er in de ene gemeente een vrijstellingssituatie is of een melding en in de aanpalende gemeente niet. Dat creëert op het terrein rechtsonzekerheid. Het gevolg zal zijn dat de vrijstelling ruim zal worden geïnterpreteerd en dat men al met de werken zal beginnen en daardoor ongewild bouwovertradingen begaat. En dan ontstaat de herrie. Als er vrijstellingen zijn, is er niet in handhaving en controle door de gemeente voorzien. Het ding zal er staan, en we zitten met de verjaringstermijnen.

U zegt tegen de heer Ceysens dat hierdoor geen burenruzies ontstaan. Ik wil dit weerleggen. Ik kom uit de OCMW-sector en ik heb 15 jaar lang dat soort conflicten gezien. Ik ben ook schepen geweest van Ruimtelijke Ordening en voorzitter van het stedelijk gebied Turnhout, en ook toen ben ik veel met ruimtelijke ordening bezig geweest. Ik stel vast dat er net voor dat soort conflicten zelfs een speciale rechtbank bestaat, het vredegerecht. De vrederechters draaien fulltime op dat soort conflicten. Bouwovertradingen, een gemeenschappelijke muur of een verkeerde bouwhoogte zijn allemaal het gevolg van het niet doen wat de wetgeving bepaalt. Het is niet uw bedoeling om dit te laten ontstaan, maar op het terrein zal er met deze verwarring zeker een toename van dit soort conflicten zijn. Daar zijn de mensen niet mee gediend, en dit komt ook niet ten goede aan de rechtszekerheid van de vele gezinnen die met investeringen bezig zijn. Ik zou er toch voor willen pleiten om in de evaluatie – en ik hoor dat u eraan denkt om ze over een jaar toch uit te voeren – ook dit te onderzoeken. Mijn grootste bezwaar blijft wel dat het verschil tussen de gemeenten eigenlijk wettelijk wordt geïnstalleerd.

Minister, het zijn net die kleine bouwovertradingen die mensen vaak 'raken'. Het huis bouwen, dat is geregeld. Er is de architect en een traject. Maar als er verwarring ontstaat over

wat men nadien doet, dan komen er conflicten en onduidelijkheden die niet onmiddellijk weg te werken zijn.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Ik wil nog even reageren op wat de heer Peeters zegt. Ik ben het met hem eens dat we moeten evalueren. Het zou dom zijn om nieuwe dingen te doen zonder te evalueren en desnoods bij te sturen.

Over de verschillen die er zagezegd ontstaan tussen de gemeenten, wil ik u toch wel zeggen dat er in één gemeente verschillen van perceel tot perceel kunnen zijn. Hoe dikwijls moet je aan mensen niet uitleggen dat die persoon naast hem nog net in het RUP zit of nog net in een verkaveling, maar hij niet. Er is een gelijkaardige discussie over de zonnepanelen geweest. Deze discussies verschillen zelfs van perceel tot perceel.

Dat gemeenten op zich nog bijkomende beslissingen nemen, juich ik toe. Ik denk niet dat Vlaanderen de ambitie heeft om tot in het achterkamertje te besturen, want dan kunnen we alle gemeentebesturen afschaffen. Gemeentebesturen moeten de mogelijkheid hebben om te differentiëren, niet zozeer van gemeentegrens tot gemeentegrens, maar wel binnen de verschillende zones van hun gemeente. Is het bijvoorbeeld in een heel kleine verkaveling met een hele kleine achtertuin wel nodig om een achterliggend gebouw van 40 vierkante meter te bouwen? Die beslissingen moet je aan de gemeenten laten. Je kunt niet van de Vlaamse overheid verwachten dat ze beslissingen neemt tot op perceelsniveau.

Ik ben het volledig met u eens dat de vrederechters overuren maken door klachten over wegen, geluidsoverlast, spelende kinderen, blaffende honden enzovoort. Ik heb niet gezegd dat er geen burenruzies ontstaan door bouw misdrijven, maar in de burenruzies die ik ken en waar bouw misdrijven naar voren worden geschoven, wordt in het merendeel ervan het bouw misdrijf gebruikt om de buurman nog eens de duivel aan te doen.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, het systeem van meldingen werkt. Het bespaart een gigantische papierstapel. In sommige gevallen is er een enorme tijdswinst. Bijvoorbeeld, het dringend plaatsen van een nooddeur in een gevel omwille van de brandveiligheid, doe je nu in twintig dagen in plaats van in zes maanden.

Minister, u hebt er geen melding van gemaakt, maar het is wel heel belangrijk als het over meldingen gaat. Naast vergunningsplichtige werken die automatisch in het vergunningenregister komen en de niet-vergunningsplichtige werken die niet in het vergunningenregister komen, zijn er de meldingen die een subcategorie zijn. Een zwembad bijvoorbeeld moet in het vergunningenregister komen. De melding wordt in het vergunningenregister opgenomen en geeft rechtszekerheid voor de toekomst. Dat is heel belangrijk. Ik denk dat we dat moeten onderstrepen.

Ik heb de lay-out van de brochure bekeken: het zit snor. Het is een leuke brochure. Ik heb nog een gratis tip: er bestaan 'boodschappen van algemeen nut'. Ik heb er in het verleden vaak gebruik van gemaakt. Laat misschien een kleine spot maken als boodschap van algemeen nut. Het kost u niets. Als u de media wilt ondersteunen, kunt u op de commerciële omroepen voor een zacht prijsje terecht.

De heer Bart Martens: Minister, ik heb ook nog enkele opmerkingen. Ik denk in elk geval dat het kader juist is. Ik hoor geen enkele fractie pleiten voor de afschaffing van de figuur van de melding.

Hoe ga je dat invullen? Is het aantal werken dat als meldingsplichtig in het Meldingsbesluit is opgenomen, voldoende? Dat is een moeilijke evenwichtsoefening. Bij te weinig werken schiet het instrument zijn doel voorbij en ben je amper aan het vereenvoudigen. Bij te veel werken zullen een aantal lokale besturen merken dat ze door die heel ruime oplijsting van meldingsplichtige werken de greep op hun ruimtelijke ordening verliezen. Dat kan zeer

specifiek en locatiespecifiek zijn. In steden bijvoorbeeld kan het volume van 40 vierkante meter in strijd zijn met een beleid rond ontpitting van binnensteden, met als gevolg dat dergelijke lokale besturen dan via planningsinitiatieven, via aparte RUP's met aparte stedenbouwkundige voorschriften en via aparte stedenbouwkundige verordeningen willen compenseren. Je kunt je dan afvragen of de planlast en administratieve last dan wel verminderd zijn. Dat is de moeilijke evenwichtsoefening. Daarom is het nuttig om dat besluit na een jaar te evalueren.

Ik kan alleen maar vaststellen dat u voor de communicatie kosten noch moeite hebt gespaard. U hebt heel wat materiaal ter beschikking gesteld van de lokale besturen en de stedenbouwkundige ambtenaren. Ik moet spontaan denken aan de metafoor van 'je kunt het paard naar het water brengen, maar het moet ook nog willen drinken'. Uit uw uitleg begrijp ik dat een aantal besturen of stedenbouwkundige ambtenaren aan dat laatste niet toekomen.

Een lokaal bestuur krijgt nu 20 dagen om akte te nemen van de melding. Ik hoop toch dat van die 20 dagen ook wordt gebruikgemaakt om na te gaan of wat wordt aangemeld wel degelijk is vrijgesteld van vergunning zodat we mensen ook tegen zichzelf beschermen. Niet elke burger weet welke eventuele verkavelingsvergunning met bijkomende voorwaarden, welke gemeentelijke stedenbouwkundige verordening al dan niet op zijn perceel ook nog van toepassing is. Ik raad toch aan dat lokale besturen ook die taak krijgen om van die 20 dagen gebruik te maken om na te gaan of een bepaald aangemeld bouwwerk toch niet vergunningsplichtig is of aan bepaalde extra voorwaarden moet beantwoorden.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Dirk Peeters tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de vernietiging door de Raad van State van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan - 811 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, minister, het komt meermaals voor dat na een besluit van de Vlaamse Regering waarbij een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan definitief wordt vastgesteld, er een klacht volgt bij de Raad van State. Dat gebeurde ook na de vaststelling van het gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan tot afbakening van het regionaalstedelijk gebied Turnhout. Er werd een klacht ingediend bij de Raad van State tegen deelplan 4 van de betrokken afbakening, en de Raad van State vernietigde effectief het betrokken deelplan. Opvallend was dat betrokkenen – investeerders, gemeentebesturen en de uitvoerende intercommunale – zeer verrast waren omdat ze geen weet hadden van het indienen van deze klacht noch van de behandeling en de uitspraak ervan. Ondertussen zijn wel de wegenwerken aangevat en zijn percelen toegewezen aan kandidaat-investeerders.

Nadat de Vlaamse Regering het GRUP opnieuw voorlopig vaststelde, vernietigde de Raad van State het echter opnieuw omdat de termijnen overschreden werden. Daarom moest de Vlaamse Regering op 17 december 2010 overgaan tot een nieuwe, voorlopige vaststelling en tot een heropening van het openbaar onderzoek. Bijkomend probleem: omdat deze procedure opstart na 1 september 2009, moeten ook bijkomend de planbaten, planlasten en compensaties onderzocht worden. Deze procedure veroorzaakt echter zware vertragingen, bijkomende onzekerheden en risico's bij kandidaat-investeerders. De uitspraak betekent tegelijk ook een extra belasting voor de gemeentelijke diensten.

Minister, u zult het dossier ongetwijfeld kennen. Wie is er verantwoordelijk voor de terugkoppeling in geval van klacht bij de Raad van State naar de betrokken gemeentebesturen, intercommunales en kandidaat-investeerders? Hoe worden betrokken investeerders schadeloos gesteld? Wie kunnen zij aanspreken voor geleden schade? Wat bij een eventueel

faillissement? De betrokkenen hebben mij gezegd dat wat hier gebeurt, voor hen een faillissement betekent. In welk tijdsbestek moet er nu bijkomend voorzien worden voor de procedures planbaten, planlasten en compensaties, net omdat de hele procedure moet worden overgedaan na 1 september 2009, wat voordien niet het geval was? Kunnen gerechtelijke procedures bij onenigheid over planbaten, planlasten op hun beurt ook weer de oorzaak zijn van bijkomende gerechtelijke gedingen en bijkomende vertragingen? Wat is het effect van de vernietiging van het GRUP op de reeds verleende bouw- en milieuvergunningen? Hoe worden betrokken gemeentebesturen bijgestaan en ondersteund in hun moeilijke situatie met de kandidaat-investeerders?

Minister, een dossier als dit, met deze omvang, met die investeringslast, met die voorgeschiedenis, dreigt nu opnieuw te verzanden in een juridisch kluwen. De betrokken investeerders zijn hier niet mee gediend. De gemeentebesturen en de ambtenaren krijgen de volle laag voor een situatie waar ze niet verantwoordelijk voor zijn. De Vlaamse overheid is volledig bevoegd.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik begrijp heel goed dat de uitspraak van de Raad van State tot de nodige commotie heeft geleid. Het is natuurlijk de verantwoordelijkheid van de Raad van State om te beslissen over het vernietigen van het deelplan of niet. Ik spreek me daar niet over uit. Ik ga ook niet in detail in op de situatie van Turnhout. Er is ook een schriftelijke vraag over. Ik zal in mijn antwoord op de specifieke zaken voor Turnhout repliceren. Ik zal hier meer op de algemeenheid van uw vraag antwoorden. Uw vragen kunnen van toepassing zijn op alle RUP's en vernietigingen. Ik stel voor dat ik ze op die manier behandel.

Uw eerste vraag ging over wie er verantwoordelijk is om terug te koppelen. Daarvoor moet je teruggaan naar een Besluit van de Regent van 23 augustus 1948 dat de procedure voor de afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State regelt. Is het vernietigingsberoep gericht tegen een reglementaire akte – zoals een RUP –, dan wordt in opdracht van de griffie in het Belgisch Staatsblad een bericht bekendgemaakt waarin de identiteit van de verzoekende partij en de bestreden akte worden aangegeven. Deze regel geldt sinds 1 juni 2007. Voor die datum gold die verplichting enkel voor schorsingsvorderingen.

Het vernietigingsberoep tegen deelplan werd ingediend in oktober 2004 en viel dus niet onder de toen geldende verplichting tot kennisgeving in het Staatsblad. Over de procedures bij de Raad van State werd bij mijn weten niet systematisch en formeel gecommuniceerd tussen de Vlaamse overheid en de lokale actoren. Als de Raad van State de vernietiging uitspreekt, dan wordt het arrest bekendgemaakt op dezelfde wijze als het vernietigde plan. Via die weg kunnen de lokale overheid en andere belanghebbenden kennis nemen van het vernietigings-arrest. Er geldt geen verplichting in hoofde van de Vlaamse overheid om lokale overheden, intercommunales of kandidaat-investeerders in te lichten over gedingen betreffende een ruimtelijk uitvoeringsplan. In een dergelijke verplichting is wel voorzien in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening voor wat betreft betwistingen van vergunningen. In de praktijk wordt evenwel een gelijkaardige manier van werken gevolgd voor de gedingen betreffende de gewestelijke ruimtelijke uitvoeringsplannen, maar pas sinds medio 2010.

Samengevat: we moeten het dus niet doen en niets verplicht ons om het te doen, maar vanaf medio 2010 brengen we de lokale overheden wel op de hoogte.

U vroeg vervolgens hoe investeerders schadeloos worden gesteld. Daarvoor bestaat er eigenlijk maar één regel, namelijk artikel 1382 van het Burgerlijk Wetboek. Als er schade is, en er is een oorzakelijk verband, dan kunnen diegenen die schade hebben geleden en die fout kunnen aantonen, daar schadevergoeding voor vragen.

De derde vraag handelt over de planschade, de planbaten en de compensatiemechanismen. Vooral gaat het dan over de vraag of die vertraging tot gevolg hebben. Ik kan u zeggen dat

het feit dat een plan aanleiding kan geven tot planschade, planbaten of andere compensaties, niet leidt tot vertragingen of een verlenging van de vaststellingstermijnen. Het eigenlijke afhandelen van de financiële regelingen gebeurt na de definitieve vaststelling van een plan, in overeenstemming met de regelingen ter zake.

Indien er betwistingen zijn over de financiële regeling, dan zullen ook die de definitieve vaststelling van een ruimtelijk uitvoeringsplan niet vertragen. Daar bestaan bepaalde procedures voor. Het hoeft ook niet altijd om juridische procedures te gaan. Zo kan men bijvoorbeeld gewoon een bezwaarschrift indienen bij VLABEL, de Vlaamse Belastingdienst. Maar zelfs die juridische procedures geven geen aanleiding tot een vertraging van de definitieve vaststelling.

De vernietiging van een ruimtelijk uitvoeringsplan door de Raad van State impliceert niet automatisch dat ook de vergunningen vernietigd zijn. Wil men die laten vernietigen, dan moeten ze mee worden opgenomen in de vraag tot vernietiging. Er is natuurlijk wel een rechtsonzekere situatie voor de mensen in kwestie: ze hebben een vergunning, maar de wettelijke grondslag, het RUP of het GRUP, is verdwenen. Daarom nemen we een nieuw planologisch initiatief, om dat te kunnen verhelpen.

Op de laatste vraag kan ik antwoorden dat er in het geval van vernietiging of schorsing van een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan doorgaans overleg is met alle betrokken actoren, op de eerste plaats met de andere overheden. Dat lijkt me vanzelfsprekend. Dat is cruciaal in een planproces en de enige mogelijkheid om opnieuw rechtszekerheid te krijgen.

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Het zal u niet verbazen dat dit voor kleine besturen en voor de betrokken investeerders een zware dobber is. In februari heeft de Raad van State het ruimtelijk uitvoeringsplan of deelplan vernietigd. De Raad van State heeft een website, die elke dag kan worden geraadpleegd. Noch de Intercommunale Ontwikkelingsmaatschappij voor de Kempen, noch de gemeentebesturen, noch de Vlaamse administratie, noch de stad Turnhout was echter op de hoogte daarvan, tot het in juni plots boven water is gekomen. Toen was de termijn van 180 dagen bijna verstreken, dus heeft de Vlaamse Regering heel dringend een initiatief moeten nemen. Via een elektronische procedure is dat dan nog even rechtgezet. De termijnen zijn verlengd. Het eerste plan werd opnieuw definitief vastgesteld. Men is dan opnieuw teruggefloten door de Raad van State, omdat men de tweede keer ook weer te laat was.

Nu is er dus een nieuwe procedure van een voorlopige vaststelling en een openbaar onderzoek, en een nieuwe juridische omgeving, zeg maar na 1 september 2009. Minister, ik denk dus dat u, en zeker de administratie, wat bijkomende informatie en ondersteuning moet bieden aan de betrokken gemeentebesturen. Ik weet niet in welke mate dat dit is gebeurd. Het spel staat daar immers overhoop, zoals men dat bij ons zegt.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Vera Van der Borght tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over bouwvergunningen voor commerciële woonzorgcentra in blauwe zones - 825 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Voorzitter, minister, geachte leden, op 10 maart van vorig jaar heb ik in deze commissie eigenlijk een gelijkaardige vraag gesteld over de problematiek van de bouwvergunningen voor commerciële voorzieningen in de zogenaamde blauwe zones.

Blauw ingekleurde zones in structuurplannen zijn gronden die voorbehouden zijn voor gebouwen van openbaar nut. In de zorg- en welzijnssector gaat het dan onder meer over ziekenhuizen, serviceflats of woonzorgcentra. Met het goedkeuren van het Woonzorgdecreet op 13 maart 2009 heeft men ervoor willen zorgen dat mensen zo lang en zo veel mogelijk in hun thuisomgeving kunnen blijven.

Mijn vragen kwamen er toen naar aanleiding van de problemen die in bepaalde gemeenten waren gerezen. Het ging erover dat de administratie al dan niet moedwillig problemen maakt bij het toekennen van bouwvergunningen voor de bouw van die woonzorgcentra door commerciële initiatieven in deze blauwe zones. Bepaalde bvba's en nv's die een woonzorgcentrum of serviceflats wilden oprichten, werden geconfronteerd met een weigering, omdat de administratie stelt dat die gronden eigenlijk enkel kunnen toekomen aan initiatiefnemers van een vzw of een OCMW. De administratie vindt immers dat commerciële initiatiefnemers winst nastreven en dus niet kunnen worden beschouwd als voorzieningen van openbaar nut. Dat is nu net het struikelblok waarover het gaat: de interpretatie die bepaalde mensen binnen de administratie menen te moeten geven. Deze ochtend is dat interpreteren al herhaaldelijk aan bod gekomen.

Deze redenering loopt volledig mank. Dat heb ik toen al gesteld. De Vlaamse overheid laat commerciële initiatiefnemers immers toe als initiatiefnemers wat de bouw en uitbating van serviceflats en rusthuizen betreft. Zij moeten ook alle regels en normen respecteren wat personeel, verzorging en infrastructuur betreft, net als de vzw- en OCMW-rusthuizen. Door te weigeren die blauwe zones open te stellen voor commerciële initiatiefnemers ontstaat er dus een feitelijke discriminatie voor die initiatiefnemers, die willen investeren in nieuwe projecten en daarvoor veel moeilijker de nodige ruimte kunnen vinden, in tegenstelling tot de andere initiatiefnemers. Dat gebeurt net nu we investeringen in ouderenzorg moeten toejuichen.

Op een studiedag van Itinera van een aantal weken geleden, getiteld 'Het grijze goud: hoe de babyboomers van ouderenzorg een succesverhaal kunnen malen', is deze problematiek ook ter sprake gekomen. Een van de aanbevelingen van Itinera luidt dat de overheid, in overleg met de sector, de beperkingen die er vandaag nog zijn op het bouwen van woonzorgcentra in kaart moet brengen. Ik citeer uit het boek in kwestie, dat trouwens een heel interessant document is: "Zorgvoorzieningen moeten zich namelijk perfect overal kunnen vestigen. Dat is in de eerste plaats in het belang van de zorgbehoevende ouderen, voor wie de nabijheid nog steeds het belangrijkste selectie criterium is. Blauwe zones moeten bijgevolg door zorginstellingen van alle rechtsvormen kunnen worden bebouwd. Beperkingen die nutteloos lijken, moeten worden geschrapt, en er moeten wijzigingen worden doorgevoerd in de ruimtelijke ordening op gemeentelijk niveau, met het oog op leeftijdsvriendelijke buurten en gemeenten."

Minister, uw reactie was toen dat u op de hoogte was van deze problematiek, maar dat er eigenlijk geen vuiltje aan de lucht was, want de codex en de rechtspraak van de Raad van State maken duidelijk dat privérusthuizen en -serviceflats toegelaten zijn in het blauwe gebied, indien hun activiteiten gericht zijn op het algemeen belang en ten dienste staan van de gemeenschap. Ik heb het daarnet echter al gezegd: bepaalde ambtenaren schatten dat niet zo in. Volgens u kon dit eenvoudigweg worden aangetoond wanneer die voorziening een erkenning zou krijgen van het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. Een dergelijke erkenning geldt als het ware als een controle door de overheid en een bewijs van het gemeenschapskarakter van die voorziening.

Er ontstaat echter een probleem wanneer een dergelijke visie aan de praktijk wordt getoetst. Ook dat heb ik toen al in mijn repliek gesteld. Immers, een erkenning, ook een voorlopige, kan alleen maar worden verkregen indien de infrastructuur in kwestie al is gerealiseerd en aan de normen voldoet om te mogen worden uitgebaat. Net dat is natuurlijk het essentiële probleem dat ik heb geschetst: commerciële initiatiefnemers krijgen geen bouwvergunning in

blauwe zones en kunnen dus hun infrastructuur niet realiseren. Ze kunnen logischerwijze dus ook niet worden erkend. Uw uitgangspunt dat een erkenning als toegangsbewijs kan dienen, is dus eigenlijk niet correct. Zo sturen we de initiatiefnemers eigenlijk met een kluitje in het riet.

Het is goed mogelijk – en dat kan misschien wel blijken uit het verslag van de commissievergadering van toen – dat er misschien verwarring bestaat tussen ‘voorlopige erkenning’ en ‘voorlopige vergunning’. In dat laatste geval gaat het immers over het toekennen door de overheid van een voorafgaande vergunning voor de uitbating van een bepaald aantal bedden. Dat aantal moet dan passen binnen de bestaande programmatienorm van een bepaalde gemeente.

Voor de initiatiefnemer is een dergelijke voorafgaande vergunning de eerste stap, wil hij een infrastructuur kunnen realiseren en dan een erkenning kunnen krijgen. De slotsom blijft dat de onduidelijkheid blijft bestaan. Om alle verwarring te vermijden, heb ik u vorig jaar al gevraagd hierover het nodige overleg met uw collega van Welzijn op gang te brengen en duidelijkheid te scheppen. U hebt toen het volgende gesteld. Ik citeer nu uit het verslag van de commissievergadering van vorig jaar: “Mevrouw Van der Borgh, ik zal de problematiek zoals u die schetst, onderzoeken samen met mijn collega. Daar moet een oplossing voor komen. Men moet de mensen niet van het kastje naar de muur sturen, maar samen aan tafel brengen en onderzoeken of er een voorlopige erkenning kan worden gegeven. Dan kan ook de grond worden bekeken met betrekking tot de ruimtelijke ordening. Wat het blauwe gebied betreft, is het duidelijk wat het moet zijn: het moet gemeenschappelijk zijn en ten dienste staan van het algemeen belang.” Minister, over die twee zaken kan er geen discussie zijn. U stelde vervolgens: “Voor ons is het beter dat dit via de erkenning wordt onderbouwd dan dat dit door de ambtenaar van Ruimtelijke Ordening wordt bekeken. Ik zal dit onderzoeken en zodra het resultaat bekend is, zal ik zorgen voor de verspreiding van die informatie, zodat iedereen hiervan goed op de hoogte is.”

Minister, verlos ons eindelijk van deze verwarring en onduidelijkheid. Richt duidelijke taal aan alle betrokken ambtenaren binnen Ruimtelijke Ordening. Hebt u het voorbije jaar, zoals u had geantwoord op mijn vraag in maart van vorig jaar, over deze problematiek overleg gepleegd met uw collega bevoegd voor welzijn? Zo ja, wat is daaruit voortgekomen? Zo niet, waarom is er geen overleg geweest? Gelet op het feit dat de verwarring en onduidelijkheid op het terrein blijven bestaan en stedenbouwkundige ambtenaren al dan niet moedwillig hindernissen opwerpen voor commerciële initiatiefnemers, bent u bereid om hierin voor eens en voor altijd klaarheid te scheppen, via een duidelijke en administratief vereenvoudigde regelgeving ter zake?

Minister, ik heb hier een dossier bij me dat heel goed illustreert dat dit vandaag nog steeds een probleem is. Het gaat over een discussie met een ambtenaar die blijft beweren dat dit niet kan in blauwe zones. Indien u dit wenst, kan ik u dat dossier overmaken.

De voorzitter: De heer Ceysens heeft het woord.

De heer Lode Ceysens: Minister, ik vraag geen verlossing van u. Wij vragen die aan iemand anders. Ter verduidelijking, ik ga er toch nog steeds van uit dat er voor publiek-private initiatieven in dergelijke zones per definitie geen probleem is.

De voorzitter: Minister Muyters heeft het woord.

Minister Philippe Muyters: Mijn kabinet heeft inderdaad teruggekoppeld naar het kabinet van minister Vandeurzen. Ik blijf denken dat in deze problematiek de grootste verwarring bestaat met betrekking tot de terminologie.

Ik vat kort de procedure voor woonzorgcentra samen, zoals die aan mij is meegedeeld door het kabinet van minister Vandeurzen. Mocht dit echter onduidelijk zijn, dan stel ik voor dat u zich dan vooral tot minister Vandeurzen richt.

Het systeem van voorafgaande vergunningen is immers gebaseerd op het Woonzorgdecreet en heeft dus vooral daarmee te maken. U weet dat dit decreet in een programmatie voorziet met het oog op een regionale spreiding van de diverse voorzieningen. Dat is essentieel: waar zijn er voorzieningen nodig en waar niet? Voor die woonzorgvoorzieningen geldt een verplichte erkenning. De Vlaamse Regering heeft de procedure voor die voorafgaande vergunning vastgelegd. Dankzij die vergunning heeft de initiatiefnemer de zekerheid dat hij na het bouwen van de voorziening een erkenning zal kunnen verkrijgen, uiteraard mits aan de erkenningsvoorwaarden is voldaan. Dat is wel belangrijk: wie een initiatief neemt, weet dus vóór het uitvoeren van dat initiatief of hij later eventueel een erkenning zal kunnen krijgen. De initiatiefnemer vraagt de vergunning aan bij het Vlaams Agentschap Zorg en Gezondheid. De vergunning wordt verleend als het initiatief past in die programmatie waarover ik het net had, en past in het kader van die algemene zorgstrategische visie. Over de regels voor het verlenen van die voorafgaande vergunning heeft de Vlaamse Regering beslist. Ze zijn van toepassing sinds 1 januari 2010. Voor de ontvankelijkheid van een dergelijke voorlopige vergunningsaanvraag – en hier komt de link met Ruimtelijke Ordening – moet de initiatiefnemer een plan van de gemeente met de aanduiding van de inplantingsplaats kunnen voorleggen. Hij moet ook kunnen aantonen dat hij bouwrecht heeft.

Bouwrecht hebben, dat wil zeggen dat men een eigendomsbewijs heeft, een bewijs van een zakelijk of een genotsrecht, een bewijs van aankoopoptie of iets dergelijks. Dat wil absoluut niet zeggen dat, zoals u stelt, de infrastructuur reeds gerealiseerd moet zijn. De initiatiefnemer moet enkel weten waar hij het project wil realiseren en hij moet over een bouwrecht beschikken. Op het ogenblik dat de aanvraag voor de stedenbouwkundige vergunning wordt ingediend, moet de initiatiefnemer wel degelijk in staat zijn een voorlopige vergunning voor te leggen. De erkenning wordt uiteraard pas aangevraagd op het ogenblik dat de infrastructuur gerealiseerd is.

Ik herhaal dus wat ik in deze commissie al eens gezegd heb: privéruwsthuisen en serviceflats kunnen worden toegelaten in een gebied voor gemeenschapsvoorzieningen en voor openbare nutsvoorzieningen, voor zover uit het aanvraagdossier ontegensprekelijk blijkt dat de activiteiten gericht zijn op het algemeen belang en ten dienste staan van de gemeenschap. Het beschikken over een voorlopige vergunning vanwege het agentschap is daarbij een belangrijke indicatie.

Ik heb naar aanleiding van uw vraag zelf een rondvraag gedaan bij de gewestelijke stedenbouwkundig ambtenaren. Uit de rondvraag van de provinciale afdelingen bleek dat deze interpretatie wordt toegepast en dat er zich geen probleemdoSSIERS voordoen. Ik was dus een beetje verrast, maar ik ben blij dat u wel een dossier hebt en het mij wilt overmaken. Wij zullen dan de puntjes op de i zetten. Wij zijn in elk geval niet op de hoogte. Ik denk dat het niet voor interpretatie vatbaar is. Ik heb duidelijk geschetst hoe de situatie kan en moet zijn.

De voorzitter: Mevrouw Van der Borght heeft het woord.

Mevrouw Vera Van der Borght: Minister, ik dank u voor uw antwoord. De opsomming die u gaf van wat je moet doen om een voorafgaande vergunning te krijgen, was mij uiteraard bekend. Daar is het mij niet om te doen. Mij is het te doen om de omzendbrief van de Vlaamse Regering van 1997, waar de verwarring in zit. Daarin wordt expliciet gesteld dat het kan dat een privé-instelling of -persoon bouwt in een zone voor openbaar nut, in zoverre de exploitant geen winstbejag nastreeft en de voorziening werkelijk ten dienste staat van de gemeenschap. Het is precies die kleine passage waar bepaalde ambtenaren een bepaalde interpretatie aan geven en aan de mensen zeggen dat ze een commercieel initiatiefnemer zijn en sowieso winstbejag nastreven en dus niet in aanmerking komen.

Wilt u daar alstublieft duidelijkheid over verschaffen, minister? Het gaat alleen over de interpretatie van bepaalde ambtenaren van die kleine passage in de omzendbrief. De meeste mensen hebben een ander aanvoelen en zeggen dat het strikt genomen kan, maar de aanbeveling op de studiedag was om in overleg te gaan en de ballast en de onduidelijkheden

te verwijderen. Ik wil u vragen om nog eens heel duidelijk het volgende aan alle ambtenaren te communiceren: blauwe zone kan voor commerciële initiatiefnemers, punt uit.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van de heer Eric Van Rompuy tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (VSGB) - 871 (2010-2011)

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Voorzitter, minister, collega's, op 17 december heeft de Vlaamse Regering een nota goedgekeurd betreffende de voorlopige vaststelling van het ontwerp gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (RUP) 'Vlaams strategisch gebied rond Brussel' (VSGB). Dat is een proces dat al een aantal jaren duurt en dat nu tot een finalisering komt, na een ruim overleg met de verschillende gemeenten.

Het is een heel belangrijk planproces, omdat wij in de regio nog altijd met het gewestplan van 1976 zitten. Dat is inmiddels wel hier en daar aangepast, maar het blijft de basis van de ruimtelijke ontwikkeling, onder meer de open ruimte, zoals de groene gordel. Er zijn heel wat ruimtelijke problemen in de Rand rond Brussel. Denk ook aan de economische ontwikkeling van de luchthaven van Zaventem, de locatie van nieuwe bedrijventerreinen, de discussie over de Brusselse ring, de mobiliteitsproblemen, het woonbeleid, en daaraan gekoppeld het Vlaamse karakter van de regio en de Rand.

Daar is in deze commissie al herhaaldelijk over gesproken, ook in de vorige legislatuur. De zorg was en is dat de Vlaamse Rand geen overloopgebied van Brussel mag worden en de verstedelijking moet worden ingeperkt. Vandaar komt ook de naamsverandering: de discussie is begonnen als 'Vlaams stedelijk gebied rondom Brussel', en dat is veranderd in 'strategisch gebied'. De verbrusseling mocht niet de doelstelling zijn, maar net het tegenovergestelde. De suburbanisatie vanuit Brussel moet maximaal worden vermeden. Daar is ook een flankerend beleid voor opgezet, waarbij het belangrijk is dat de woonkernen en de extra woongelegenheid bij prioriteit worden gecreëerd voor lokale inwoners, met daaraan gekoppeld de discussie over de taalbereidheid en dergelijke meer.

Er is overleg geweest met diverse instanties. Er zijn een aantal knopen doorgemaakt. Wij hebben op dit ogenblik alleen maar de resumé van de Vlaamse Regering. Via een 'vent favorable' heb ik wel de globale teksten wat kunnen bekijken. En daar doen zich toch nog een aantal problemen voor.

Minister, wat is de politiek in verband met het aantal toegelaten bouw- en woonlagen? In heel wat gemeenten in de Vlaamse Rand werd in 1976 in twee woonlagen voorzien. In de eerste versies was het mogelijk om naar hoogbouw te gaan. Later is dat wat geconditioneerd. Het zijn de gemeenten die initiatief moeten nemen om naar meer woonlagen te gaan. Het moet ook ruimtelijk verantwoord zijn. Wat is nu het standpunt in verband met die toegelaten woonlagen?

De gemeenten van Halle-Vilvoorde, en zeker Zaventem, zijn tegen de zuidelijke ontsluiting van de luchthaven. Ik zie dat er weer een discussie wordt geopend over een nieuwe ontsluitingsweg naar de luchthaven. Ik vind dat dom. Dat zal in heel de discussie over de Brusselse ring weer meer voedsel geven aan een aantal mensen die tegen de verbreding zijn. Men wil een ontsluiting realiseren over het grondgebied van Kortenberg naar de Mechelsesteenweg richting Steenokkerzeel. Die ontsluiting is totaal overbodig en zal aanleiding geven tot allerhande commotie en zal uiteindelijk tot niets leiden. Dat zal een openbaar onderzoek worden met een MER, met veel discussie. Het is zagezegd 'maar ter

studie'. Maar dat is het domste wat je kunt doen, namelijk iets ter studie voorleggen waarvan je zeker weet dat alle actiegroepen er zich tegen zullen verzetten en er misbruik zullen van maken om andere dingen te doen. Waarom heeft men die zuidelijke ontsluiting toch behouden als studie?

Verder is er het wonen binnen geluidsgevoelige zones. Daar ben ik voorstander van, maar wat is daar nu eigenlijk het criterium? Dan is er nog de kritiek van Voka met betrekking tot het gebrek aan industrieterreinen. Uw vroegere collega, Paul Hegge, had het over industriezones in de regio rondom de luchthaven. Ik heb gezien dat er daar heel weinig zijn voorzien. En terecht, want mobiliteitsgewijs kan dat gewoon niet meer.

Dan is er nog de Heizelvlakte, de golfsite in Sterrebeek en de reservatiestroken voor de optimalisering van de Brusselse ring. Wat zijn daar de elementen? Ik neem aan dat u dat in antwoord op een vraag om uitleg moeilijk allemaal kunt uiteenzetten. Ik had eigenlijk de bedoeling om te interpelleren, maar goed, dat is omgezet in een vraag om uitleg.

Dan is er nog de vraag naar de toepassing van de bepalingen omtrent wonen in eigen streek in de bijkomende woongebieden en voor de gebieden waar meer bouw- en woonlagen worden toegelaten. Is het decreet daar van toepassing? Welke globale oriëntaties liggen aan de basis van die laatste versie van het RUP? Kan de regering zeggen dat die door de verbrusseling van de Rand ingeperkt is? Wordt tegemoetgekomen aan de belangrijkste doelstellingen van het Vlaams Strategisch Gebied rondom Brussel, zoals verwoord door de Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement, in de resolutie van 2008? Welk flankerend beleid is uitgestippeld voor het behoud van het Vlaamse karakter van de Rand? Wat zijn daar de opties?

De voorzitter: Mevrouw De Vroe heeft het woord.

Mevrouw Gwenny De Vroe: Voorzitter, minister, collega's, ik ben heel blij met de vraag van de heer Van Rompuy. Ik had eind december, in de lijst met beslissingen van de Vlaamse Regering die wij altijd doorgestuurd krijgen, ook gezien dat daarover een beslissing was genomen. Ik heb alleen niet het geluk gehad om de tekst te kunnen bemachtigen. Ik heb daarnet nog een paar collega's zien knikken. Wij zijn dus allemaal heel benieuwd naar wat daar allemaal in staat. Het is zo belangrijk voor de hele regio van de Vlaamse Rand dat we dat diepgaander kunnen bespreken en bekijken. Ik hoop dat wij als parlementsleden die tekst en die nota zo snel mogelijk kunnen ontvangen.

Minister, er zijn blijkbaar nieuwe initiatieven genomen met betrekking tot de internationale luchthaven van Zaventem. Wat zijn die initiatieven? Wat met het openruimtegebied? De verstedelijkingsdruk, het openruimtegebied en het groene karakter liggen de mensen in de Vlaamse Rand na aan het hart. Ik wil u toch vragen om ons die uitgebreide nota zo snel mogelijk te bezorgen. Ik ben uiteraard ook heel benieuwd naar uw antwoorden op de vragen van de heer Van Rompuy.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Mijnheer Van Rompuy, die 'vent favorable' is niet bij mij gepasseerd. Ik had het plan nochtans ook opgevraagd, maar ik heb het niet kunnen bemachtigen.

Ik heb natuurlijk wel de beslissing van de Vlaamse Regering doorgenomen en heb daar ook een aantal vragen bij, minister. Die vragen hadden misschien al beantwoord kunnen zijn indien ik het RUP had kunnen raadplegen, maar ik zal ze u nu stellen en ik hoop dat u er een duidelijk antwoord op kunt geven.

Een eerste vraag betreft de geluidsgevoelige zones. Het is mij niet duidelijk wat daar nu precies de finaliteit van is. Ik zal het even letterlijk voorlezen: "Het weglaten van deze gebieden zorgt voor een daling met een driehonderdtal woningen van de berekende mogelijkheden voor bijkomende woningen voor de periode 1992-2007." En dan staat er: "In het eindrapport werd geduid waarom dit lichte tekort geen aanleiding geeft tot specifieke

maatregelen.” Worden er nu effectief bepaalde woonzones geschrapt? Wordt er echt uitgesloten dat in bepaalde gebieden nog wordt bijgebouwd? Welk effect heeft dat op de bestaande woningen?

Het is van voor mijn tijd in dit parlement, maar in de vorige legislatuur is meermaals gesproken over – ik zal het woord ‘deportatie’ niet in de mond nemen – een zacht verplichte verhuizing uit die regio, plaatsen waar de geluidsoverlast zodanig hoog was dat ze zo goed als onbewoonbaar waren. Dat heb ik toch uit de verslagen meegenomen.

Een tweede vraag gaat over parking C. Dat is een afzonderlijk punt in het besluit van de Vlaamse Regering. Er is sprake van een overleg tussen de minister-president, de ministers bevoegd voor Brussel, Mobiliteit en Ruimtelijke Ordening, de stad Brussel en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Ik weet dat er in de gemeente Grimbergen heel wat discussie is over parking C. Het verbaast me dat de gemeente Grimbergen niet werd opgenomen in het overleg. Ik hoop dat u nu kunt vertellen dat u ook overleg zult plegen met de gemeente aangezien ze ook betrokken partij is.

Ik heb nog een meer algemene vraag. Regelmatig wordt er zowel voor Machelen als voor de Heizelvlakte melding van gemaakt dat grootschalige detailhandel wordt uitgesloten, ingeperkt of negatief wordt geadviseerd. Ik weet dat de ingediende plannen voor die locaties toch detailhandel inhouden en dat daar heel wat discussie over is. Graag kreeg ik een duidelijk antwoord op de vraag of de Vlaamse Regering hierover een standpunt inneemt. Stelt de Vlaamse Regering dat ze niet achter detailhandel op die locaties staat?

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Minister, ik wil me graag aansluiten bij de twee voorgaande sprekers om wat meer duidelijkheid te krijgen over de richting die de Vlaamse Regering uitgaat, want het is belangrijk voor de ontwikkeling van en de leefbaarheid in de Rand om de strategische opties te kennen.

Hier ontstaat een discrepantie als wordt gezegd dat de verbrusseling moet worden tegengegaan, dat de Rand geen overloopgebied van Brussel mag zijn, want als je gewoon de mobiliteitsproblematiek bekijkt, kun je de twee niet los van elkaar zien. Je kunt ze niet los van elkaar analyseren of er een oplossing voor vinden. De problematiek van de mobiliteit en van de Brusselse ring is heel belangrijk, maar de ring moet ook zorgen voor de leefbaarheid van de gebieden er rondom. Ik zou graag willen weten wat de visie van de Vlaamse Regering is op de aanpak van de mobiliteit in en rond Brussel.

De heer Van Rompuy vroeg wat er nu zal gebeuren met de woonlagen. Ik weet dat we daar al samen over gediscussieerd hebben in verband met het decreet Wonen in Eigen Streek. Toen werd gezegd dat de bepalingen van toepassing zijn op uitbreidingsgebieden. Er is nog nooit een duidelijk antwoord op gekomen. Wordt een bouwgrond met twee bouwlagen waaraan in de toekomst een derde of vierde bouwlaag mag worden toegevoegd, beschouwd als een woonuitbreidingsgebied, als een verticale uitbreiding in plaats van een horizontale? Dat staat niet duidelijk in het decreet. Wordt het stedenbouwkundig beschouwd als een uitbreiding?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, we zouden nog enkele uren bezig zijn als ik op alle vragen die werden gesteld, een antwoord geef. Ik stel het volgende voor. Ik zal meteen mijn nota aan de Vlaamse Regering aan de commissie overmaken. De nota beschrijft uitvoerig de reeds doorlopen besluitvorming, maar ook de keuzes worden toegelicht. Ik wil ook verwijzen naar de memorie van toelichting bij het RUP waarvoor binnenkort, begin februari, het openbaar onderzoek van start gaat. Ik stel voor om ook die aan u over te maken. Vandaag zou ik dan al een beperkt antwoord geven, in hoofdlijnen, op de vragen van de heer Van Rompuy. Natuurlijk kunt u over de nota en de toelichting nog bijkomende vragen stellen, ook schriftelijke, want die hebben meer kans op een vollediger antwoord.

Na een lange voorbereidende periode van overleg, heeft de Vlaamse Regering op 17 december 2010 effectief een gewestelijk RUP voorlopig vastgesteld. Het concrete gevolg daarvan is dat we het openbaar onderzoek zullen starten op 14 februari 2011. Ik zal kort de verschillende elementen duiden die de heer Van Rompuy in zijn vraag naar voren heeft gebracht.

Inzake de problematiek van bouwlagen heeft de Vlaamse Regering het voornemen herhaald om een omzendbrief uit te werken tegen de definitieve vaststelling van het RUP. De voorbereiding daarvoor wordt momenteel opgestart. Het is nog te vroeg om al te zeggen in welke richting er zal worden gewerkt, maar dat het Vlaamse karakter van de Rand daarbij een duidelijk aandachtspunt is, is vanzelfsprekend. Vandaar dat de omzendbrief een gezamenlijk initiatief zal zijn van mijzelf, van de minister bevoegd voor de Rand, en van de minister bevoegd voor wonen.

De Vlaamse Regering meent dat er buiten dit planproces verder gezocht moet worden naar een zuidelijke ontsluiting van de internationale luchthaven van Zaventem. Het zijn de minister bevoegd voor mobiliteit en openbare werken en de minister-president die een initiatief zullen nemen. Het moet gezien worden in samenhang met een randparking en met een verdere economische ontwikkeling.

In het ontwerp van RUP wordt voorgesteld om een aantal woon- en woonuitbreidingsgebieden effectief te schrappen wegens de ligging binnen een geluidsgevoelige zone. Het gaat om de zwaarst belaste zones.

Aan de opties voor bedrijvenszones in de luchthavenregio werden geen fundamentele wijzigingen doorgevoerd.

In verband met de ontwikkeling van parking C op de Heizel organiseren we een overleg met de minister-president van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest en met de stad Brussel. Voor Vlaanderen zullen ikzelf en een aantal andere bevoegde ministers deelnemen. Vandaag is er niet in voorzien dat ook Grimbergen deelneemt, maar uiteraard kan de gemeente altijd opmerkingen maken in het licht van het openbaar onderzoek. We zullen bekijken wat dit overleg met zich meebrengt en of we nog aanpassingen moeten doen in het kader van het openbaar onderzoek.

Voor het golfproject aan de voormalige renbaan van Sterrebeek heeft de Vlaamse Regering voor een compactere configuratie gekozen. Hierover wordt nu nog overleg georganiseerd met de betrokkenen.

De reservatiestroken voor een toekomstige omvorming van de ring rond Brussel zijn niet opgenomen in het plan.

Uiteraard werd bij deze oriëntatie, net zoals bij alle andere, volop rekening gehouden met de conclusies uit het MER en met de adviezen uit de plenaire vergadering. Ik herhaal dat alles nu nog wordt voorgelegd voor een openbaar onderzoek en dan zullen ook al die opmerkingen worden meegenomen om te komen tot een definitief plan.

Mijnheer Van Rompuy, het tweede grote deel van uw vraag betreft het tegengaan van de ‘verbrusseling’. Uiteraard is dat een belangrijk aandachtspunt in het plan. Het tegengaan van de verbrusseling gaat verder dan alleen de ruimtelijke component. De ruimtelijke component houdt in dat de groene gordel maximaal wordt gevrijwaard en beschermd. Dat is zichtbaar op de plannen. In dit RUP gaat veel aandacht naar de openruimtebestemmingen. Daarnaast wordt prioriteit gegeven aan reconversie, verdichting, sanering en hergebruik van bedrijventerreinen in functie van transformatie.

Het aandeel nieuwe, harde ontwikkelingen die een bedreiging zouden kunnen inhouden voor de groene gordel, blijft in verhouding tot andere afbakeningsprocessen echt beperkt. Die beleidsoriëntatie dateert van de vorige legislatuur en wordt onverminderd voortgezet.

Ook de niet-ruimtelijke maatregelen zijn opgenomen in het flankerend beleid. Voor de vragen die daar specifiek over gaan, verwijs ik naar mijn collega, minister Bourgeois. Ik kan hierover meedelen dat de Vlaamse Regering bij de voorlopige vaststelling van het RUP akte heeft genomen van het overzicht van flankerende maatregelen en het flankerend beleid. Dat overzicht werd, voor wat de mobiliteitsaspecten betreft, verder verfijnd door mijn collega, minister Crevits. Van dat gedeelte heeft de Vlaamse Regering afgelopen vrijdag akte genomen. Het coördinatieplatform Vlaams Strategisch Gebied Brussel en de taskforce START zullen instaan voor de verdere ontwikkeling van het flankerend beleid.

Dit was het grote overzicht, ik stel voor dat er op basis van de documenten die u ter beschikking gesteld zullen worden, meer gedetailleerde vragen komen, zowel schriftelijke als vragen om uitleg.

De voorzitter: De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: Minister, ik dank u voor het antwoord, maar zoals u het zelf ook zegt: het moet opgevolgd worden. Het Vlaams Parlement moet hier ook een stem in hebben. Wat gebeurt er? Het gaat nu in openbaar onderzoek. De gemeenten zullen allerlei adviezen uitbrengen, de GECORO's (gemeentelijke commissie ruimtelijke ordening) ook. Uiteindelijk gaat het om opties die meebepalend zijn voor wat de Vlaamse Regering en Vlaams Parlement doen. Denken we aan het Grond- en Pandendecreet en aan de ruimtelijke ontwikkeling rond Brussel, en meer bepaald aan de bouw- en woonlagen en het flankerend beleid waarin moet worden voorzien.

Mijnheer Van Eyken, dit is een heel belangrijk punt. U bent het daar niet mee eens, maar een van de grote factoren van de verfransing rond Brussel is de hoogbouw van de jaren 70 geweest. Denken we aan Sint-Stevens-Woluwe, aan Zellik en aan Strombeek-Bever. Als de bouwlagen worden verhoogd, bestaat het gevaar dat we een enorme instroom krijgen vanuit Brussel. Voor het Vlaams karakter van de gemeenten is dat een heel gevaarlijke evolutie. Dit moet ruimtelijk bekeken worden.

Op nieuwe woonuitbreidingsgebieden is het Grond- en Pandendecreet van toepassing. De vraag is of het ook van toepassing is op de hogere bouwlagen waarin nu voorzien is in het gewestplan. Hoe zal dit worden geïmplementeerd? Zullen ook de provinciale commissies worden betrokken? Moet dit worden gemeld? Er is ook een lokale binding. De laatste zes maanden is er de hele discussie geweest waardoor we het decreet hebben moeten aanpassen om te voorkomen dat er een soort interpretatie gold waarbij iemand die geen Nederlands kent, geen woning kan kopen, ook in de normale zones. De nieuwe woonuitbreidingsgebieden waren niet goed gedefinieerd. Veel woonuitbreidingsgebieden zijn al volgebouwd en daar geldt het ook. Geldt het nu ook voor de bouw- en woonlagen?

Dit zijn vragen die in het openbaar onderzoek zeker aan bod zullen komen, maar waar de Vlaamse Regering een antwoord op moet hebben. Ik ben schepen van Ruimtelijke Ordening. Als ik een openbaar onderzoek doe in mijn gemeente en vanuit verschillende hoeken komt men vragen stellen en wordt er gezegd dat meer woonlagen, verfransing betekent, dan weet ik dat als er geen duidelijk antwoord op de vragen komt, het VSGB zwaar zal worden aangepakt op communautair vlak. Men is daar trouwens al mee bezig. Zo is er de groep Mens en Ruimte van Herman Baeyens en de groep Zenne en Zoniën van Wilfried Wouters. De groep die in de tijd van het Egmontpact, dertig jaar geleden, actief was, steekt zijn kop weer op. Zo is er ook Fernand Van Hemelrijck, de voormalige voorzitter van het Davidsfonds, die van Rode is.

We moeten hier duidelijkheid over krijgen. Ik neem me voor om over het flankerend beleid in de komende dagen vragen te stellen aan de ministers Van den Bossche en Bourgeois. U stelt immers dat zij verantwoordelijk zijn. Je kunt niet naar een openbaar onderzoek gaan zonder dat de Vlaamse Regering duidelijk zegt wat de implicaties ervan zijn, zo niet ontstaat er een communautaire discussie in plaats van een ruimtelijke.

De voorzitter: De heer Sanctorum heeft het woord.

De heer Hermes Sanctorum: Voorzitter, ik verwelkom het feit dat u ons het ontwerp zult overmaken, maar u mag natuurlijk niet alle vragen doorschuiven naar ons eigen onderzoek, want natuurlijk zullen niet alle vragen worden beantwoord.

Ik kom even terug op twee zaken. U zegt dat Grimbergen ook wel zijn stem zou kunnen laten horen. Ik vind het eigenaardig dat de stad Brussel wel opgenomen is en de gemeente Grimbergen niet. De heer Van Rompuy noemde u daarnet een Vlaams-nationalist. Dan vind ik het eigenaardig dat u de betrokken gemeenten in Vlaanderen niet aan bod laat komen in het overleg.

Dan nog iets over de geluidsgevoelige zones. Bij het ontwerp zal een kaart zitten met de zones die worden geschrappt. Daarmee weten we nog altijd niet hoeveel woningen er worden uitgesloten. Ik vraag me af of dat geweten is. Men spreekt over “een driehonderdtal woningen die mogelijk zijn in de periode 1992-2007”. Ik kan onmogelijk inschatten wat dat precies betekent. Misschien kunt u er iets meer over vertellen. Er is gewoon geen duidelijkheid over.

Minister Philippe Muyters: U vraagt iets waarover u op voorhand niets hebt doorgegeven. Vandaar dat ik gezegd heb dat ik alles zal doorgeven. Het is trouwens een beslissing van 20 februari 2009, van de vorige Vlaamse Regering dus. Het staat allemaal in de teksten, daar ben ik vrij zeker van.

Jullie stellen heel punctuele vragen. Ik ken echt het geheel niet uit het hoofd. Ik ken niet elk detail. Er is mij verzekerd dat de details voor de antwoorden op jullie vragen in de teksten staan. Ik kon ze meegebracht hebben en ze uren aan een stuk voorgelezen hebben. Ik denk dat dat noch voor jullie noch voor mij interessant zou zijn. Jullie hoeven voor mij niet te wachten op een vraag om uitleg. U kunt altijd op mijn kabinet terecht voor meer informatie.

De heer Hermes Sanctorum: Voor mij hoeft u niet alle details te kennen, maar mijn vraag was gewoon hoeveel woningen er uiteindelijk onmogelijk zullen zijn. De meer fundamentele vraag – en ik heb begrepen dat daar geen uitspraak over wordt gedaan – gaat over de bestaande woningen die binnen dergelijke contouren vallen. Wat gebeurt daar dan mee? Ik verwijs nogmaals naar de discussies in het verleden. Er waren toch plannen om iets te doen met mensen die in zeer geluidsgevoelige zones leven. De heer Van Rompuy schudt het hoofd, maar ik heb dat toch gelezen in de verslagen van de commissie. Ik was zelf wel niet aanwezig.

Wordt daar uitspraak over gedaan of niet?

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, minister, ik hoor hier iets raars. Ik hoor dat men in de ruimtelijke ordening nu al uitgaat van een vaste wetenschap dat in de bovenste verdiepingen van een appartementsgebouw – zo hoor ik het toch, maar misschien heb ik het verkeerd begrepen – Franstaligen zullen wonen. In de ruimtelijke ordening moet men uitgaan van een goede ruimtelijke ordening.

De heer Eric Van Rompuy: Ze mogen er niet gaan wonen, of ze moeten bereid zijn om Nederlands te leren.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Ze mogen er niet gaan wonen? Franstaligen mogen niet op de bovenste verdiepingen wonen? Dat was me een beetje ontgaan.

Minister, ik zou ook willen vragen om het openbaar onderzoek in de afbakening van een GRUP te vervroegen. Nu is het zo dat het openbaar onderzoek pas georganiseerd wordt nadat de gemeente en de GECORO advies hebben gegeven. Als de stad of gemeente advies geeft over het planningsproces dat een heel traject is, dan volgt nadien pas het openbaar onderzoek. We worden pas achteraf met al die bezwaren geconfronteerd. Als overheid hebben we dan geen rekening kunnen houden met de bezwaren van de inwoners.

Het is een algemene opmerking naar aanleiding van een concreet dossier, maar ik denk dat er toch werk van moet worden gemaakt.

De voorzitter: De heer Van Eyken heeft het woord.

De heer Christian Van Eyken: Voorzitter, ik onderschrijf het voorstel van de minister om het document rond te delen zodat we met kennis van zaken de nodige vragen kunnen stellen.

Ik ben geen lid van deze commissie, maar kan ik ook het document krijgen?

Minister Philippe Muylers: Naar aanleiding van de vraag van de heer Sanctorum heb ik al een antwoord gegeven. In die teksten staat voldoende informatie en staan antwoorden op uw vragen. Er staan ook actieplannen in en ook welke er nog moeten worden opgemaakt, want niet alles is helemaal af. Ik denk dat u antwoorden zult krijgen.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Mercedes Van Volcem tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over aangepaste opleidingen voor ruimtelijke planning - 903 (2010-2011)

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Voorzitter, minister, collega's, deze vraag is niet de meest interessante, maar ze is wel nodig als men een goede ruimtelijke ordening wil hebben. Veel steden en gemeenten worden geconfronteerd met een gebrek aan ruimtelijke planners.

Minister, hebt u er een zicht op in welke gemeenten de ruimtelijke planning een knelpuntberoep is? Welke gemeenten ondervinden problemen om hun vacature in te vullen? Hoeveel vacatures worden niet tijdig ingevuld? Hebt u reeds initiatieven genomen om dit te verhelpen?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, ik heb geen overzicht in welke gemeenten 'ruimtelijke planning' echt als een knelpuntenberoep zou worden ervaren, vanuit een tekort aan gediplomeerden en zeker niet specifiek vanuit het gebrek aan afstemming van de opleiding op de taken van de gemeentelijke ambtenaren. Ik verwijs graag naar het antwoord op een schriftelijke vraag hierover, nummer 523 van 5 augustus 2010, waar ik op deze materie dieper inga.

Volgens mijn administratie hebben 267 van de 308 gemeenten een gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar aangesteld. Deze cijfers zijn trouwens louter gebaseerd op wat de gemeenten zelf hebben aangegeven. Ik kan u zeggen dat we inzake de ontvoogding een en ander uiteraard heel nauwkeurig opvolgen. Ik stel daarbij vast dat slechts in vier gemeenten het aantrekken van een gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar het enige knelpunt bij de ontvoogding is. Het is een begin van antwoord op wat u vraagt.

Eventuele problemen vloeien trouwens niet noodzakelijk uitsluitend voort uit diploma-vereisten. Het is wel zo dat de vraag regelmatig opduikt van kleinere gemeenten om te sleutelen aan de aanstellingsvoorwaarden voor gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren, omdat zij moeilijkheden ondervinden om kandidaten te kunnen aantrekken. Het is financieel niet altijd evident of er kan zelfs een scheeftrekking in het gemeentelijk personeelsbestand komen door zo iemand aan te nemen. Dat heeft te maken met het feit dat de opleidingen momenteel allemaal 'masters' zijn. Dat geldt in het bijzonder als de gemeente meer dan één stedenbouwkundig ambtenaar in dienst wil nemen, bijvoorbeeld om afwezigheden en vakanties op te vangen. Wat dat laatste betreft, wil ik wijzen op de

mogelijkheid die opgenomen is in de codex om intergemeentelijk samenwerkingsverbanden te sluiten. Ik zie dat als een belangrijk deel van de oplossing, in het bijzonder voor die gemeenten die slechts over één gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar beschikken.

In het kader van de opvolging van opleidingen verwijs ik eveneens naar de vermelde schriftelijke vraag hierover. Het is echter niet mijn taak, noch mijn bevoegdheid om de opleidingsprogramma's nader te evalueren. Ik zal echter wel vanuit mijn bevoegdheid voor werk bekijken of hier ook andere mogelijkheden zijn.

Praktijkervaring is een belangrijk onderdeel. Een academische opleiding biedt een goede basis, maar ervaring en de erkenning en attestering van ervaring vormen volgens mij toch ook een weg die moet worden gevolgd naar het geheel. Er is een nood aan permanente vorming, ook van die gemeentelijke stedenbouwkundig ambtenaren. Ik denk dat we ter zake een goede weg volgen met het Atrium Lerend Netwerk. Ik vind dat mijn administratie zich steeds meer moet toelagen op een ondersteunende rol ten opzichte van die gemeentelijke stedenbouwkundige ambtenaren. Voor de toekomst is dat zeer belangrijk.

Deze maand heb ik nog een overleg met administratie van Onderwijs gepland. Bij dat overleg wil ik zeker nakijken op welke manier we kunnen stimuleren dat er naast masteropleidingen Ruimtelijke Ordening ook bacheloropleidingen Ruimtelijke Ordening of Ruimtelijke Wetenschappen worden ingericht. We bekijken of dat een oplossing kan bieden voor de vragen die zeker kleinere gemeenten stellen. Ook wil ik bekijken op welke manier we kunnen komen tot ervaringsbewijzen, tot een bekwaamheidsbewijs, zodat via die weg misschien nog een extra aantal mensen kunnen worden aangesteld in de gemeentelijke ruimtelijke ordening.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Een gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar is nog iets anders dan een ruimtelijk planner. Die ambtenaren vinden we met moeite, maar we vinden ze wel. Dat is inderdaad belangrijk voor de ontvoogding. We hebben echter ruimtelijke planners nodig als we een ruimtelijk uitvoeringsplan willen opmaken. Uw administratie vraagt steeds meer dat er een totaalvisie zou komen. Ze vraagt steeds meer ruimtelijke uitvoeringsplannen. Wij kunnen echter niets doen als we geen ruimtelijk planner hebben. Dat geldt zelfs voor een stad als Brugge. We hebben er nu twee, maar we vinden geen derde of vierde. Ik wijs erop dat we negentig bijzondere plannen van aanleg hebben, die we bijvoorbeeld willen toetsen aan de meldingsplicht om een en ander eenvoudiger te maken. Dan hebben we voor één jaar misschien negentig planners nodig. Dat kan gewoon niet, want die zijn er niet. Dat is mijn bekommernis.

Gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaren vinden we: dat zijn architecten. Zij kunnen de stedenbouwkundige dossiers behandelen. Ruimtelijke planning is echter een specifieke opleiding, die men meestal volgt nadat men gemeentelijk stedenbouwkundig ambtenaar is geworden. Dit leidt tot een stilstand in Vlaanderen, terwijl u altijd voor dynamiek pleit.

De voorzitter: De heer Ceyskens heeft het woord.

De heer Lode Ceyskens: Ik ken natuurlijk de ruimtelijke administratie van een stad als Brugge niet. Als lokaal mandataris van een gemeente kunnen we daar waarschijnlijk alleen maar likkebaardend naar kijken. Voor de volledigheid wil ik er echter op wijzen dat in veel kleinere gemeenten die knowhow door studie bureaus wordt geleverd als het gaat over initiatieven van ruimtelijke planning. Ook al zouden we planners vinden, dan nog hebben we geen jaar capaciteit zodat zij zich kunnen bezighouden met planningsinitiatieven.

Minister Philippe Muylers: De reactie van de heer Ceyskens is heel correct: er is nog altijd de mogelijkheid van bijstand door de markt. Ik begrijp echter ook de bekommernis van mevrouw Van Volcem. De punten die ik naar voren heb gebracht, kunnen hier en daar wel een oplossing bieden. Mevrouw Van Volcem, ik voer daar graag verder een dialoog met u

over, om te bekijken wat er dan volgens u zou moeten gebeuren, want dat is me niet duidelijk.

De voorzitter: Het incident is gesloten.

■